ఈ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రాన్ని ఎవరు చదవకూడదు ?

ఆర్తా విషణ్ణా శ్శిథిలా శ్చ భీతా ఘోరేషు చ వ్యాధిషు వర్తమానా : ।
సంకీర్త్య నారాయణశబ్దమాత్రం విముక్త దుఃఖా స్సుఖినో భవంతి ॥

పూర్వజన్మలో చేసిన పాపఫలితంగా
ఈ జన్మలో వచ్చిన కష్టం 'ఆర్తి'. దానితో బాధపడే అర్తులూ...

ఈ జన్మలో చేసిన పాపఫలితంగా
ఇప్పుడే అనుభవిస్తున్న కష్టం 'విషాదం'. దానితో బాధపడే విషణ్ణులూ...

పూర్వజన్మ ఈ జన్మల పాప ఫలితంగా
కష్టాలననుభవిస్తూ మానసికంగా
క్రుంగిపోవడం 'శిథిలత'. దానితో బాధపడే శిథిలులూ...

తెలిసి తెలిసి తప్పుచేసిందానికి
పరమాత్మ ఏ శిక్షని విధిస్తాడోనని
భయపడడం 'భీతి'. దానితో బాధపడే భీతులూ...

ఏ వైద్యునికీ ఎంతటి ఔషదానికీ
లొంగక శారీరకంగా మానసికంగా
వ్యక్తిని నిరాశా నిస్పృహలకి గురిచేసేది
'ఘోరవ్యాధి'. దానితో బాధపడే ఘోరవ్యాధి పీడితులూ...

దీన్ని పఠించాలని వ్యాసమహర్షి చెప్పాడు,

మీకు ఇలాటి కష్టాలేమీ లేకుంటే నిస్సందేహంగా
ఈ స్తోత్రాన్ని చదవకండి

Printed at ANU GRAPHICS, 2/3 BRODIPET, GUNTUR - 2, PH : 353195

అచ్చు తప్పుల్లేని

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాలు - స్తోత్రము

(ప్రతి నామానికి సులభ వ్యావహారిక భాషలో అర్థంతో)

డాక్టర్. మైలవరపు శ్రీనివాసరావు

అచ్చు తప్పులేనిది

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాలూ - స్తోత్రమూ

(ప్రతి నామానికీ సులభ వ్యావహారిక భాషలో అర్థంతో)

వ్యాఖ్య :

'రామాయణ ప్రవచన సుధాకర',

'రామాయణ సుధానిధి', 'భాషాప్రవీణ'

డాక్టర్. మైలవరపు శ్రీనివాసరావు

ఎం.ఏ., (తెలుగు) ఎం.ఏ., (సంస్కృతము) పిహెచ్.డి.

ముద్రింపించినవారు :

డాక్టర్. రామావత్ కళాశౌరి సుందర్‌రామ్ నాయక్ దంపతులు

(Kalasouri S.R. Naik)

C/o. హరిశౌరి , 1/67/ఎ7, 2వ క్రాస్, 2వ రోడ్,

అనంతపురం - 515 004.

☎ 08554 - 33018.

అచ్చు తప్పుల్లేని

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాలూ - స్తోత్రమూ

(ప్రతి నామానికీ సులభ వ్యావహారిక భాషలో అర్థంతో)

ప్రతులు : రెండు వేలు

సర్వస్వామ్యములూ గ్రంథకర్తవి.

వెల : రు. 5/-

: ప్రతులకు :

డాక్టర్. మైలవరపు శ్రీనివాసరావు

5-21-37,
2/6 బ్రాడీపేట, గుంటూరు-2.
పిన్ - 522 002. (ఆంధ్రప్రదేశ్)
☎ 0863 - 354611.

ప్రిన్సిపల్,
సంస్కృత కళాశాల,
తెనాలి, గుంటూరు జిల్లా,
పిన్ : 522 202.

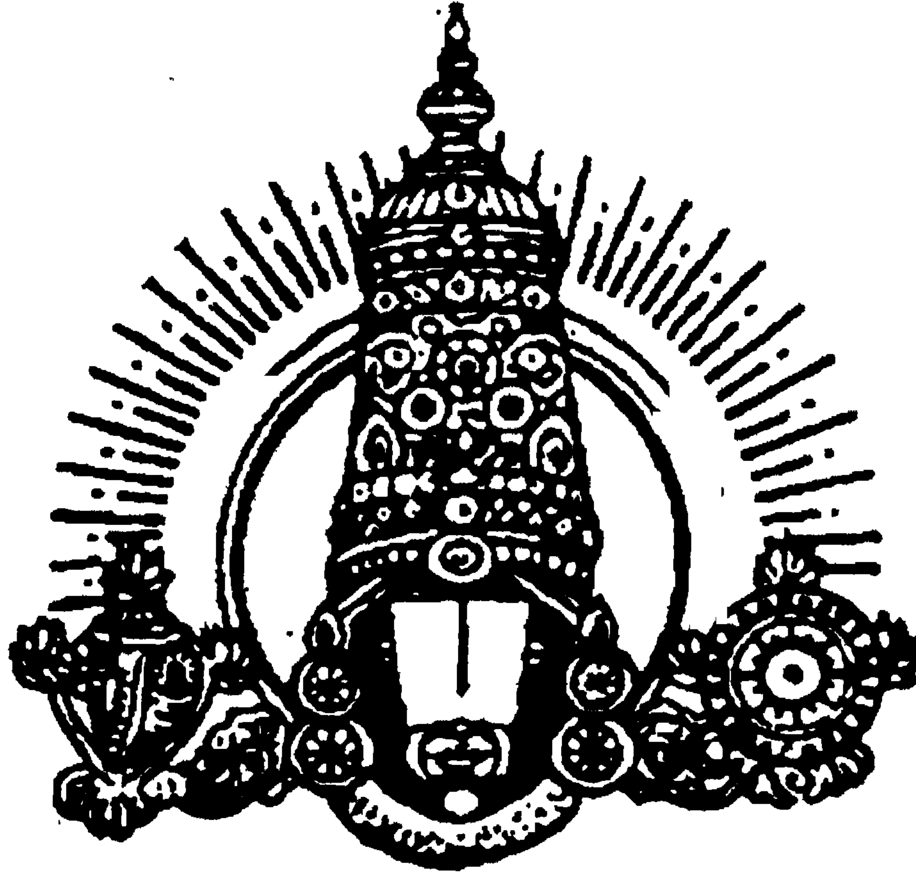
మఱియు

Kalasouri S.R. Naik
Asst. Professor (Opthalmology)
C/o. Sri Hari Souri,
1/67/A7, 2nd Cross, 2nd Road,
Anantapur - 515 004.
☎ 08554 - 33018

Type set by :

ANU GRAPHICS, 2/3, Brodipet, GUNTUR-2. ☎ 353195.

అంకితం

అహం దూరత స్తే ప దాంభోజయుగ్మప్రణా మేచ్ఛ యాగత్య సేవాం కరోమి ।
సకృత్సేవయా నిత్యసేవాఫలం త్వం   పయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ ప్రభో! వేంకటేశ!!

- కళాశౌరి S.R. నాయక్ దంపతులు.

విషయసూచిక

క్రమ సంఖ్య	విషయము	పుట.

ముద్రింపిస్తున్న వారిని గూర్చిన నా మాటలు రెండు

శ్రీ R.S.R. నాయక్ - శ్రీయుతులు రామావత్ హజాబాయి
లూనాయక్ దంపతులకి మూడవ సంతానంగా 9.5.64 న తెనాలిలో
ట్టారు.

ఈ గ్రంథకర్త పిన్నత్త గారి పిల్లలు 'వేంకటరమణ, మల్లిబాబు'
తాలూకా జూనియర్ కళాశాలలో తనకి మిత్రులు కావడం వల్ల శ్రీ
యక్ తఱుచు గ్రంథకర్త పిన్నత్తగారి ఇంటికి వస్తూండేవారు. అప్పుడే
ంథకర్త భార్య శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మి, వారి పిల్లలు సుధాంశూ
మాంశూలతో కూడ బాగా సాన్నిహిత్య మేర్పడింది వీరికి.

తమ తలిదండ్రులిచ్చిన బుద్ధివిశేషం కారణంగా శ్రీ నాయక్
ంటూరు మెడికల్ కాలేజిలోనే ఎంబీబీయెస్ పూర్తిచేసారు. అప్పుడు
డా తఱుచు గ్రంథకర్త యింటికి వస్తూ పోతూండేవారు.

1988 లో విశాఖ ఆంధ్రా మెడికల్ కాలేజిలో M.S.,
ప్తాల్మాలజీ - కంటి విభాగం) లో చేరి 91 నాటికి చదువు పూర్తిచేసి
శ్రీహరికృపావిశేషం కారణంగా అదే కళాశాలలో 'అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్'
చేరారు. వారి యిలవేల్పు శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి - వీరికి 'అర్ధాంగి'ని
డ శ్రీహరిభక్తి కల కుటుంబం (వారు కట్టుకున్న యింటికి
ట్టుకున్నపేరు శౌరికృప) నించే ఇప్పిస్తూ 21-1-91న వివాహాన్ని
కునేలా చేసాడు. అందుకే ఉభయ కుటుంబాల పట్లా ఆయన

అనుగ్రహానికి గుర్తుగా తిరుమలలోనే వివాహాన్ని చేసుకున్నారు వీరు. 8-12-94న మొదటిసంతానంగా "శ్రీకీర్తి" ఈ దంపతులని అమ్మానాన్నలని చేస్తూ - అలా పిలుచుకోగల అదృష్టాన్నిస్తూ - జన్మిస్తే ఈ పాపని 'అక్కా' అని పిలుచుకునే అవకాశాన్ని కల్గించుకుంటూ రెండో సంతానంగా "శ్రీశ్వేత" 21-6-96న జన్మించింది.

వీరి కుటుంబం ఇదిగో....

శ్రీకీర్తి - S.R. నాయక్ - శ్రీ శ్వేత - కళాశౌరి

ఇక వీరి కుటుంబ సభ్యులంతా యోగోదా సత్సంగ సొసైటీ ఆఫ్ ఇండియా - రాంచీ స్వామి శ్రీశ్రీశ్రీ పరమహంస యోగానందులవారి శిష్యులే.

శ్రీ పరమహంస యోగానంద (5-1-18937,-3-1952) రాంచీ (బీహార్)

ఇక వైద్య విద్యాప్రతిభ విషయానికొస్తే 1997లో భారతప్రభుత్వపు సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజి వారి ఆధ్వర్యంలో 'ఇంటర్నేషనల్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ కాంటాక్ట్‌లెన్స్ ఎడ్యుకేటర్స్ రీజినల్ కో-ఆర్డినేటర్'గా (IACLE) ఆస్ట్రేలియా లోని University of New South Vales, Sidney కి నెలరోజులపాటు కంటి వైద్యంలో ఆధునికపద్ధతులని అధ్యయనం చేయడానికి వెళ్లారు శ్రీ నాయక్.

ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి పొందిన CCLRU (Cornea and Contact Lens Research Unit) లో 'కంటిలో జీవించి ఉన్న సిస్ట్' గురించి శ్రీ నాయక్ ప్రసంగం చేయడం, దాన్ని అంతా ఆమోదించి హర్షించడమనేది సంతోషానికే సంతోషపడదగిన అంశం.

శ్రీనాయక్ భార్య చి॥సౌ॥ కళాశౌరి - శ్రీయుతులు లక్ష్మిహరిశౌరి దంపతులకి అనంతపూర్‌లో 29.7.70 న జన్మించారు. 1994లో ఎంబీబియస్ పూర్తిచేసి విశాఖజిల్లా 'తగరపువలస'లో సొంత నర్సింగ్‌హోం ను నడిపారు. ఈమె తండ్రి కడపలో 'ఇన్‌కంటాక్స్ ఆఫీసర్'గా పనిచేస్తున్నారు.

తాము ప్రత్యక్షంగా అనుభవించి ఫలితాన్ని పొంది ఆనందపడుతూన్న ' శ్రీ విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర పారాయణ శక్తి'ని ఇలాగే పదిమందికీ ఎల్లకాలమూ తెలియజేసే ఇలాటి మంచిపనులని ఎప్పుడూ చేయాలని ఎదురుచూస్తూ, ఆ శక్తిని శ్రీహరి వారికనుగ్రహించాలని శ్రీమన్నారాయణుణ్ణి వేడుకుంటూ.... సెలవు.

- మైలవరపు శ్రీనివాసరావు.

రామావత్ వారి వంశవృక్షం

హేమానాయక్

లాలూనాయక్
హంజాబాయి

డా॥ అమర్ సింగ్ నాయక్ M.D.,
...లక్ష్మి M.A.,

డా॥ కృష్ణ
...విత]
...D., (Gyn)

...ష్ణవీణ B.E.,
...ష్ణవంశి B..E.,

రామచంద్రనాయక్ B.Tech., M.B.A.
లక్ష్మి B.A.,

హిమబిందు M.B.B.S.,
రాగవంశి B.Tech.,

ఉమాబాయి M.B.A.
భావ్‌సింగ్ M.B.A.,

నివేదిత
వివేక్

డా॥ సుందరరామ్ నాయక్ M.S., (Ophth)
(R.S.R. NAIK)

హరిశౌరి
లక్ష్మిశౌరి

→ **కళాశౌరి** M.B.B.S.,

శ్రీకీర్తి **శ్రీశ్వేత**

ఈ పుస్తక ప్రచురణ సంకల్పం ఎలా కలిగింది?

ఆ మధ్య నేను 1988లో హైదరాబాద్ వెళ్లినప్పుడు ISKCON Temple లో, ఈ గ్రంథకర్త డాక్టర్. మైలవరపు శ్రీనివాసరావుగారు రాసిన 'శ్రీ విష్ణుసహస్రనామము - అంతరార్థ రూపము' అనే పుస్తకాన్ని చూడ్డం జరిగింది. వెయ్యినామాలకీ విశేషమైన అర్థాలని వ్యాఖ్యతో ఇయ్యడమే కాక లోతుగా రాయబడిన సుదీర్ఘపీఠిక నన్నానందింపచేసింది.

నాకు చిన్నప్పటినించీ పరిచయమున్నవారే ఈ గ్రంథకర్త కావడ మానందమన్పించింది కూడ.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాలని రోజుకి ముమ్మారు క్రమం తప్పక పఠిస్తూ ఆ నామాల పారాయణ ఫలితాన్ని ప్రత్యక్షంగా పొందిన నేనూ, నాభార్యా శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాలకి ఉన్న అర్థాన్ని వీరిచేతనే "స్థూలంగా" (ఒక్కో నామానికీ ఒకేఒక్క వాక్యంలో అర్థం) రాయించాలని భావించాం. ఇలా రాయిస్తే ఈ పుస్తకం జేబులో పట్టేందుకు వీలుగా ఉండి, పాఠకులకి మరింత సౌకర్యంగా ఉంటుందనిపించింది. అంతేకాదు. సహస్రనామస్తోత్రమూ, పూజ కూడ చేసుకోదలిస్తే నామాలూ, ఒకేచోట ఉండి అదికూడా జేబులో పట్టేలా ఉండి చాల బాగుంటుందని మరోమారు భావించి వారి అంగీకారాన్ని అడిగాం. అంతే!

ఆయన అంగీకార ఫలితమే ఇదుగో మీ ముందున్న ఈ పుస్తకం.

స్వస్తి.

- కళాశౌరి నాయక్ దంపతులు.

వ్యాఖ్యాకర్తని గూర్చిన సంక్షిప్త పరిచయం

పేరు : డాక్టర్. మైలవరపు శ్రీనివాసరావు

విద్యార్హతలు : భాషాప్రవీణ, ఎం.ఏ., (తెలుగు)
ఎం.ఏ., (సంస్కృతము) పిహెచ్.డి.,

రచనలు : గ్రంథరూపంలో
ముద్రింపబడినవి : 13 ముద్రణలో : 05
వ్యాసాల రూపంలో
స్వాతి. వారపత్రికలో, ఆంధ్రప్రభ వారపత్రికలోనూ, భవిష్యవాణి (జ్యోతిష) - విశ్వధర్మవాణి - సప్తగిరి - గౌరాంగ - శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ - అర్క ..... మొదలైన పది పత్రికలలో....

బిరుదులు : రామాయణ ప్రవచన సుధాకర, రామాయణ సుధానిధి.

ఉద్యోగం : తెనాలి సంస్కృత కళాశాల ప్రిన్సిపల్

ఇతరాలు : 1. నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయ పరిధిలోని ఓరియంటల్ కళాశాలల డీన్

2. బోర్డ్ ఆఫ్ స్టడీస్ ఛైర్మన్

3. దూరదర్శన్ ద్వారా తిరుమల తిరుపతి బ్రహ్మోత్సవాల ప్రత్యక్ష వ్యాఖ్యాత.

4. ఆకాశవాణి ద్వారా భద్రాచల రామ కల్యాణ వ్యాఖ్యాత
5. ఆకాశవాణి విజయవాడ ద్వారా గడిచిన 21 ఏళ్లుగా సంస్కృత పాఠాల ఉపాధ్యాయుడు (సంస్కృత పరిచయ కార్యక్రమ నిర్వాహకుడు)
6. ఇటీవల ప్రమాథి ఉగాది నాడు (18-3-99) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారి ఆహ్వానంపై, ఆంధ్రప్రదేశ్ భవన్ - న్యూఢిల్లీలో 'పంచాంగ శ్రవణం'
7. శ్రీమద్రామాయణం పైనా ఇతర పురాణేతిహాసాల పైనా రెండువేల ప్రసంగాలు
8. దేశంలోని వివిధ విశ్వవిద్యాలయాల నించీ వచ్చిన కళాశాలా ఉపన్యాసకులకి తిరుపతి కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయంలో సంవత్సరానికోమారు ఆంగ్ల/సంస్కృతాలలో సాహిత్య - శాస్త్ర విషయాలపై కొన్ని ఉపన్యాసాలు (Resource person to the refresher course students) మొదలైనవి.

జీవితవాంఛ : నేటికాలంలో వచ్చే చౌకబారు - కాలక్షేపపు కథల, నవలల స్థానాల్లో ఇహ-పర సుఖాన్నందీయగల శ్రీమద్రామాయణ భారత భాగవత గ్రంథాలని చూడాలని.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామము

(ప్రతి నామానికీ అర్థంతో)

1. విశ్వమ్ - ప్రపంచమే తానుగా అయినవాడు.
2. విష్ణుః - ప్రపంచంలోని అన్నిటా వ్యాపించి ఉన్నవాడు.
3. వషట్కారః - యజ్ఞంలోని ద్రవ్యాలని స్వీకరించేవాడు.
4. భూతభవ్యభవత్ప్రభుః - భూత-భవిష్యత్-వర్తమానాలు మూటికీ అధికారియైనవాడు.
5. భూతకృద్ - స్థావరాలనీ(ప్రాణం లేనివి) జంగమాలనీ (ప్రాణం ఉండితిరిగేవి) సృష్టించేవాడు.
6. భూతభృత్ - తాను సృష్టించినవాటిలోఉన్న మంచి చెడు భేదాన్ని చూడక అన్నిటినీ/ అందటినీ భరించేవాడు.
7. భావః - ప్రపంచమే తన చిరునామాగా కలవాడు.
8. భూతాత్మా - సమస్త ప్రాణులకీ ఆత్మరూపంగా ఉన్నవాడు.

9. **భూతభావనః** - అన్నిటినీ అభివృద్ధి చేస్తూండేవాడు.

10. **పూతాత్మా** - పవిత్రమైన ఆత్మ కలవాడు.

11. **పరమాత్మా** - అందరికీ ఉన్న ఆత్మల కన్నింటికీ ఆత్మ అయినవాడు.

12. **ముక్తానాం పరమాగతిః** - మోక్షాన్ని పొందడానికి ఎవరిని చేరాల్సి ఉందో అతడు.

13. **అవ్యయః** - మార్పుగానీ నాశనంగానీ లేనివాడు.

14. **పురుషః** - ప్రతి పురంలోనూ (శరీరం)నివసించేవాడు.

15. **సాక్షీ** - ప్రతి జీవీ చేసేదాన్ని తన కన్నులతో చూసేవాడు.

16. **క్షేత్రజ్ఞః** - ఈ క్షేత్రాల(శరీరాల) తత్త్వాన్ని బాగా తెలిసినవాడు.

17. **అక్షరః(అక్ష+రః)** - వైకుంఠాన్ని కూడా తెచ్చి ఇయ్యగలిగినవాడు.

18. **యోగః** - యోగవిద్య ద్వారా కనుక్కోగలిగినవాడు.

19. **యోగవిదాం నేతా** - యోగవేత్తలని రక్షించేవాడు.

20. **ప్రధాన పురుషేశ్వరః** - వ్యక్తికీ - ఆ వ్యక్తిలో ఉండే మాయకీ కూడా ప్రభువైనవాడు.

21. నారసింహవపుః - నరరూపాన్నీ సింహరూపాన్నీ కలిపి ధరించినవాడు.

22. శ్రీమాన్ - లక్ష్మీదేవిని నిరంతరం తన వద్ద కలిగి ఉండేవాడు.

23. కేశవః - ఆకర్షణీయమైన శిరోజాలు కలవాడు.

24. పురుషోత్తమః - పురుషులలో ఉత్తముడు.

25. సర్వః - అన్నిటికీ ఉండే ఎన్నో లక్షణాలన్నీ తానే అయినవాడు.

26. శర్వః - కాలం మూడగానే సంహరించేవాడు.

27. శివః - శివుని రూపమే తానైనవాడు.

28. స్థాణుః - అవతారాలన్నింటిలోనూ ఒకే లక్షణాలతో స్థిరంగా ఉండేవాడు.

29. భూతాదిః - భూతాలన్నిటి పుట్టుకకీ మూలకారణమైనవాడు.

30. నిధిః అవ్యయః - ఎప్పటికీ తఱిగిపోని నిధి అయినవాడు.

31. **సంభవః** - ధర్మసంస్థాపన కోసమే పుట్టేవాడు.

32. **భావనః** - అందరు జీవులకీ తమ తమ కర్మఫలాను గుణంగా ఫలాన్ని ఇచ్చేవాడు.

33. **భర్తా** - సుఖదుఃఖాలు రెంటినీ సమంగా భరించేవాడు.

34. **ప్ర+భవః** - దివ్యమైన విలక్షణమైన జన్మ కలవాడు.

35. **ప్రభుః** - చేసే పనులన్నింటిలోనూ నేర్పరితనం కలవాడు.

36. **ఈశ్వరః** - కారణం మనకి తెలియని రీతిలో అధికారిగా ఉండేవాడు.

37. **స్వయంభూః** - స్వయంగా పుట్టగలిగినవాడు.

38. **శంభుః** - సుఖాన్నీ శుభాన్నీ తక్షణం కలగచేసేవాడు.

39. **ఆదిత్యః** - సూర్యులు పన్నెండుగురికీ ఆధారభూతమైనవాడు.

40. **పుష్కరాక్షః** - పద్మాల వంటి కళ్లు కలవాడు.

41. **మహాస్వనః** - వేదమే తన నాదంగా కలవాడు.

42. **అనాదినిధనః** - ఆది - అంతాల్లేనివాడు.

43. **ధాతా** - ప్రపంచాన్ని తానై ధరించేవాడు.

44. **విధాతా** - వ్యక్తులు చేసే కర్మలకీ ఫలితాలకీ కర్త అయినవాడు.

45. **ధాతురుత్తమః** - బ్రహ్మని కూడా మించిన సృష్టికర్త.

46. **అప్రమేయః** - ఏ ప్రమాణానికీ లొంగనివాడు.

47. **హృషీకేశః** - జ్ఞాన - కర్మేంద్రియాలన్నింటికీ అధికారి.

48. **పద్మనాభః** - ప్రపంచసృష్టికి ఆధారభూతమైన పద్మాన్ని బొడ్డులో కలిగినవాడు.

49. **అమరప్రభుః** - చావుని ఎరగని దేవతలకి ప్రభువు.

50. **విశ్వకర్మా** - ప్రపంచసృష్టి మాత్రమే తన పనైనవాడు.

51. **మనుః** - ప్రతివిషయాన్నీ లోతుగా మననం చేయగలిగినవాడు

52. **త్వష్టా** - ప్రలయానికి ముందు జీవులని నశింపచేసేవాడు.

53. **స్థవిష్ఠః** - మిక్కిలి స్థూలంగా దర్శనమిచ్చేవాడు.

54. **స్థవిరోధ్రువః** - ఎంతోకాలం నించీ ఉన్నవాడూ - కదలనివాడూను.

55. **అగ్రాహ్యః** - జ్ఞాన కర్మేంద్రియాల ద్వారా పట్టుకో వీలుకానివాడు.

56. **శాశ్వతః** - ఎల్లప్పుడూ ఉండగలిగేవాడు.

57. **కృష్ణః** - ఆకర్షణీయమైన రూపం కలిగి అందరినీ ఆకర్షించేవాడు.

58. **లోహితాక్షః** - ఎఱ్ఱని నేత్రాలు కలవాడు.

59. **ప్రతర్దనః** - ప్రలయకాలంలో ప్రాణుల కర్మఫలాన్ని బట్టి హింసించేవాడు.

). **ప్రభూతః** - ఉత్తమ గుణాలు కలవాడు.

l. **త్రికకుబ్ధామ** - ముల్లోకాలూ తన నివాసంగా కలవాడు.

పవిత్రమ్ - పవిత్రుడై పవిత్రతని కల్గించేవాడు.

3. **మంగలం పరమ్** - విశేషంగా శుభాన్ని కల్గించేవాడు.

4. **ఈశానః** - తన ఆలోచనలకి అనుగుణంగా సమస్త భూతాలనీ శాసించేవాడు.

65. ప్రాణదః - ప్రాణాన్ని ఇచ్చేవాడూ త్రుంచేవాడూను.

66. ప్రాణః - ప్రాణులకి పుట్టుకతో వచ్చే ఉచ్ఛ్వాస మైనవాడు.

67. జ్యేష్ఠః - అందరికీ పెద్ద.

68. శ్రేష్ఠః - అందరి ప్రశంసలకీ పాత్రుడు.

69. ప్రజాపతిః - ప్రజలని రక్షించేవాడు.

70. హిరణ్యగర్భః - బ్రహ్మదేవుని క్కూడా ఆత్మ.

71. భూగర్భః - భూమినంతటినీ తన గర్భంలో ఉంచుకొనేవాడు.

72. మాధవః - లక్ష్మీభర్త.

73. మధుసూదనః - మధువనే పేరున్న రాక్షసుణ్ణి సంహరించిన వాడు.

74. ఈశ్వరః (ఈ+ఈశ+వరః) - బ్రహ్మ, ఈశ్వరుల కంటె శ్రేష్ఠుడు.

75. విక్రమీ - ప్రతి కార్యంలోనూ తనదైన విశేషమైన విచిత్రమైన ఒక క్రమం కలవాడు.

76. ధన్వీ - విల్లు పట్టినవాడు.

77. మేధావీ - మఱపు లేనివాడు.

78. విక్రమః - గరుత్మంతుని ద్వారా ప్రయాణించేవాడు.

79. క్రమః - లోక క్షేమాన్నే దృష్టిలో ఉంచుకుని అడుగు వేసేవాడు.

80. అనుత్తమః - ఎవనికంటె ఇక ఉత్తముడు లేడో అతడు.

81. దురాధర్షః - ఎవరికీ ఎప్పుడూ లొంగనివాడు.

82. కృతజ్ఞః - ఏ ప్రాణి ఏమాత్రపు ఆరాధనాన్ని చేసినా ఎప్పుడూ గుర్తుంచుకొనేవాడు.

83. కృతిః - ప్రతి ప్రయత్నానికీ కారణమైనవాడు.

84. ఆత్మవాన్ - ఎవరిమీదా ఆధారపడనివాడు.

85. సురేశః - దేవతలకి కూడ అధికారి.

86. శరణమ్ - ఆర్తిని పోగొట్టగలవాడు.

87. శర్మ - సుఖాన్నిచ్చే రూపం కలవాడు.

88. విశ్వరేతాః - విశ్వమనే చెట్టుకి విత్తనం లాటివాడు.

89. ప్రజాభవః - ప్రజల పుట్టుకకి కారణమైనవాడు.

90. అహః - ప్రకాశమంతా తన రూపంగా కలవాడు.

91. సంవత్సరః - కాలమే తానైనవాడు.

92. వ్యాలః - పాములాగా ఎప్పుడోగాని కనబడకుండా తన ఉనికిని ఎప్పుడూ చెప్తూండేవాడు.

93. ప్రత్యయః - ప్రజ్ఞని తన రూపంగా కలిగినవాడు.

94. సర్వదర్శనః - అందరికళ్లూ తనవిగా కల్గినవాడు.

95. అజః - ఎవరికీ పుట్టనివాడు. (ఋణం లేనివాడు)

96. సర్వేశ్వరః - ఈశ్వరులందరికీ ఈశ్వరుడు.

97. సిద్ధః - భక్తుల్ని రక్షించడానికి సిద్ధంగా ఉండేవాడు.

98. సిద్ధిః - జ్ఞానరూపంతో ప్రకాశించేవాడు.

99. సర్వాదిః - భూతాలన్నింటికీ మూలకారణమైనవాడు.

100. అచ్యుతః - తన స్థానం నించి జారిపోనితనం కలవాడు.

101. వృషాకపిః - వరాహావతారం ద్వారా భూమిని ఎత్తి లోక ధర్మాన్ని రక్షించినవాడు.

102. అమేయాత్మా - 'ఇది' అని నిర్ణయింప వీల్లేని రూపం కలవాడు.

103. సర్వయోగవినిస్సృతః - సర్వయోగ శాస్త్రాల ద్వారా తనని గూర్చి (వ్యక్తిగా) తెలియజేసేవాడు.

104. వసుః - సర్వభూతాల్లోనూ తానై ఉండేవాడు.

105. వసుమనాః - కాలుష్యభావం లేని మనసు కలవాడు.

106. సత్యః - సత్యమే తన రూపంగా కలవాడు.

107. సమాత్మా - పెద్ద చిన్న భేదం లేక అందరిలోనూ ఒకే తీరుగా ఉండేవాడు.

108. సమ్మితః - అందరివాడుగా కన్పించేవాడు.

109. సమః - ఎప్పుడూ లక్ష్మితోనే ఉండేవాడు.

110. అమోఘః - వ్యర్థమైన ఏ పనినీ చేయనివాడు.

111. పుండరీకాక్షః - పద్మాల వంటి కళ్ళు కలవాడు.

112. వృషకర్మా - ధర్మానికి లోబడే విధంగానే ప్రవర్తించేవాడు.

113. వృషాకృతిః - ధర్మమే తన రూపంగా కలిగినవాడు.

114. రుద్రః - దుఃఖాన్ని తొలగించగలవాడు.

115. బహుశిరాః - అనేక శిరస్సులు (ఆలోచనలు) కలవాడు.

116. **బభ్రుః** - భరించేవాడు.

117. **విశ్వయోనిః** - ప్రపంచమనే ఫలితానికి కారణమైనవాడు.

118. **శుచిశ్రవాః** - తన పేరిట స్తోత్రం చేసేందుకు వీలుగా తగిన పేర్లున్నవాడు.

119. **అమృతః** - మరణవిధానమే లేనివాడు.

120. **శాశ్వతః స్థాణుః** - శాశ్వతుడై స్థిరంగా ఉండేవాడు.

121. **వరారోహః** - సర్వోత్తమైన గమ్యస్థానమైనవాడు.

122. **మహాతపాః** - చెప్పలేనంత తపస్సుని చేసినవాడు.

123. **సర్వగః** - అందరి క్షేమాన్ని గూర్చి వెళ్లేవాడు (ఆ యా లోకాలకి)

124. **సర్వవిద్భానుః** - అన్నీ తెలిసినవాడూ, సూర్యునిలా ఉండేవాడూను.

125. **విష్వక్సేనః** - సేనలన్నిటికీ భయాన్ని కల్గించేవాడు.

126. **జనార్దనః** - మోక్షం కోసం ప్రార్థించబడేవాడు.

127. **వేదః** - వేదాలే తన రూపంగా కలవాడు.

128. **వేదవిత్** - వేదాన్ని స్పష్టంగా అర్థం చేసుకున్నవాడు.

129. అవ్యంగః - తన జ్ఞాన స్వరూపానికి లోపమే లేనివాడు.

130. వేదాంగః - వేదాలే తనకి అవయవాలుగా కలవాడు.

131. వేదవిత్ - వేదార్థాన్ని మిక్కిలిగా విచారించేవాడు.

132. కవిః - తన ఊహకి అనుగుణంగా రచన చేసేవాడు.

133. లోకాధ్యక్షః - పధ్నాలుగు లోకాల క్షేమాన్నీ పరిశీలించే వాడు.

134. సురాధ్యక్షః - దేవతల బాగోగులని పరిశీలించేవాడు.

135. ధర్మాధ్యక్షః - యుగధర్మాన్ని బట్టి పరిపాలన సాగేలా చేసేవాడు.

.36. కృతాకృతః - కార్యకారణాలు తానే అయి కార్యరూపంగా కనిపించేవారు.

37. చతురాత్మా - సృష్టి, స్థితి, కాలం, ప్రలయం అనే నాల్గు రూపాలతో ఉండేవాడు.

38. చతుర్వ్యూహః - నాలుగు విధాలైన ఉపాయాలూ కలవాడు.

9. చతుర్దంష్ట్రః - వరాహావతారంలో నాలుగు కోరలు కలవాడు.

0. చతుర్భుజః - 'ధర్మ అర్థ కామ మోక్షా'లనే నాల్గు చేతులు కలవాడు.

141. భ్రాజిష్ణుః - చెప్పలేనంత ప్రకాశంతో ఉండేవాడు.

142. భోజనమ్ - మాయాస్వరూపమయినవాడు.

143. భోక్తా - ప్రీతితో ఇచ్చిన దానిని సంతోషంగా భుజించేవాడు.

144. సహిష్ణుః - భక్తుల అపరాధాలని సహించేవాడు.

145. జగదాదిజః - ప్రలయమయ్యాక మొదటగా పుట్టేవాడు.

146. అనఘః - పాపం వచ్చే పనుల్ని చేసికూడా పాపం లేనివాడు.

147. విజయః - తన గుణాలతో సమస్తాన్నీ జయించేవాడు.

148. జేతా - జయించే స్వభావం ఉన్నవాడు.

149. విశ్వయోనిః - ప్రపంచానికి ముఖ్యమైన కాలంలోని మార్పులన్నిటికీ కారణమైనవాడు.

150. పునర్వసుః - జీవుని రూపంలో మరల మరల శరీరాల్లో నివసించేవాడు.

151. ఉపేంద్రః - ఇంద్రునికి కూడా మించినవాడు.

152. వామనః - వ్యక్తిని చిన్నబఱిచేదైన యాచనమనే పనిని లోకసుఖం కోసం చేసేవాడు.

153. **ప్రాంశుః** - పెరుగుతూండే స్వభావం కలవాడు.

154. **అమోఘః** - వ్యర్థం కాని పనిచేసేవారు.

155. **శుచిః** - స్మరించినవారిని, పూజించినవారిని, పవిత్రులినిగా చేసేవాడు.

156. **ఊర్జితః** - చెప్పలేనంత బలం కలవాడు.

157. **అతీంద్రః** - జ్ఞాన - ఐశ్వర్యాల్లో ఇంద్రుణ్ణి మించినవాడు.

158. **సంగ్రహః** - ప్రలయకాలంలో సమస్తాన్నీ ఒకచోటికి చేర్చేవాడు.

159. **సర్గః** - సృష్టికీ, సృష్టికారణానికీ కారణమైనవాడు.

160. **ధృతాత్మా** - అందరి ఆత్మలూ, తనలో లగ్నం చేయబడినవాడు.

161. **నియమః** - ప్రజలను తమ తమ అధికారాలలో నియమించేవాడు.

162. **యమః** - అందఱినీ తన ఆలోచన ప్రకారమే నడిపించేవాడు.

163. **వేద్యః** - మోక్షాన్ని కోరేవారికి తెలుసుకోదగినవాడు.

164. **వైద్యః** - అన్ని విద్యలూ తెలిసినవాడు.

165. **సదా యోగీ** - ఎప్పుడూ యోగాభ్యాసంలోనే ఉండేవాడు.

166. **వీరహా** - ధర్మరక్షణ కోసం రాక్షసులని చంపినవాడు.

167. **మాధవః** - తన అధీనంలో బ్రహ్మవిద్య కలవాడు.

168. **మధుః** - భక్తులకు తేనెలాగా ఇష్టాన్ని కల్గించేవాడు.

169. **అతీంద్రియః** - జ్ఞాన-కర్మ ఇంద్రియాలకి అందనివాడు.

170. **మహామాయః** - మోసం చేయదలచిన అందఱి మోసాలకీ మించిన మోసగాడు.

171. **మహోత్సాహః** - సృష్టిచేయడానికి ఉత్సాహాన్ని చూపించేవాడు.

172. **మహాబలః** - ఎంతో బలం కలిగినవాళ్లందరి బలం కంటె బలవంతుడు.

173. **మహాబుద్ధిః** - బుద్ధిమంతులందరి బుద్ధికీ మించిన బుద్ధిమంతుడు.

174. **మహావీర్యః** - గొప్ప పరాక్రమం కలవాడు.

175. **మహాశక్తిః** - అందఱి శక్తికీ మించిన శక్తి కలవాడు.

176. **మహాద్యుతిః** - లోపలా బయటా కూడా ప్రకాశించే నేర్పున్నవాడు.

177. **అనిర్దేశ్యవపుః** - 'ఇలా ఉంటా'డని చెప్ప వీల్లేని శరీరం కలవాడు.

178. **శ్రీమాన్** - ఆర్తుల దీనాలాపాలని విన్పించే లక్ష్మితో కూడినవాడు.

179. **అమేయాత్మా** - ఎవరి ఊహకీ అందని బుద్ధినైపుణ్యమున్న వాడు.

180. **మహాద్రిధృత్** - మందర - గోవర్ధన..... పర్వతాలని ఎత్తగల్గినవాడు.

181. **మహేష్వాసః** - గొప్ప విల్లుని ఎక్కుపెట్టగలవాడు.

182. **మహీభర్తా** - ప్రలయంలో నీటితో మునిగిన భూమిని కూడా ఎత్తగల్గినవాడు.

183. **శ్రీనివాసః** - లక్ష్మీదేవికి కూడా రక్షణ నీయగల్గినవాడు.

184. **సతాం గతిః** - నమ్మిన సత్పురుషులకి దిక్కైనవాడు.

185. **అనిరుద్ధః** - ఏ అవతారంలోనూ అడ్డుని ఎరగనివాడు.

186. **సురానందః** - దేవతలంతటి వారిక్కూడా ఆనందాన్నిచ్చే వాడు.

187. **గోవిందః** - భూమిని మనం పొందేలా చేయగల్గినవాడు.

188. **గోవిదాంపతిః** - వాక్శక్తిని తెలిసిన వారిక్కూడా దిక్కు.

189. **మరీచిః** - ప్రకాశానిక్కూడ ప్రకాశాన్ని అందించేవాడు.

190. **దమనః** - ప్రాణుల్ని సరిదిద్దడం కోసం శాపించేవాడు

191. **హంసః** - శరీరంలో చైతన్యాన్ని కల్గించేవాడు.

192. **సుపర్ణః** - సుందరమైన ఱెక్కలు కలవాడు. (అనేక విధాలుగా ఎగరగలిగినవాడు)

193. **భుజగోత్తమః** - పాముజాతిలో శ్రేష్ఠుడు.

194. **హిరణ్యగర్భః** - శుభాన్ని కల్గించే బొడ్డు(సంతతి)న్నవాడు.

195. **సుతపాః** - ఏకాగ్రతతో సరైన తపస్సు చేసేవాడు.

196. **పద్మనాభః** - హృదయపద్మం మధ్యనుండే బొడ్డులో కన్పించేవాడు.

197. **ప్రజాపతిః** - పుడుతూండే లక్షణమున్న 'ప్ర-జ'లకి ప్రభువు.

198. **అమృత్యుః** - 'మరణం - తద్వారా దుఃఖం' మొదలైనవి లేనే లేనివాడు.

199. **సర్వదృక్** - అందరూ చేసే అన్ని పనులనీ చూడగలిగినవాడు.

200. **సింహః** - అధర్మపరులని హింసించేవాడు.

201. **సంధాతా** - పుణ్య - పాపాలకి సరైన ఫలితాన్ని సమకూరుస్తుండేవాడు.

202. **సంధిమాన్** - జీవుడుగా మారి ప్రతివ్యక్తీ చేసిన కర్మఫలాన్నీ స్వీకరించేవాడు.

203. స్థిరః - సృష్టినించి లయం వరకూ భయాన్ని కొల్పే విధంగా ఉండేవాడు.

204. అజః - పుట్టడమే ఇష్టంలేకుండా పుట్టి - ఇక మీదట పుట్టనే పుట్టనివాడు.

205. దుర్మర్షణః - ఎదిరించ వీలులేని పరాక్రమవంతుడు.

206. శాస్తా - జీవుల్ని శాసించి ధర్మాన్ని ఆచరింప చేసేవాడు.

207. విశ్రుతాత్మా - వేదం ప్రకారం జ్ఞాన సత్యాలని కల్గినవాడు.

208. సురారిహా - దేవతా శత్రువులైన రాక్షసులని వధించినవాడు.

209. గురుః - అజ్ఞానాంధకారాన్ని పూర్తిగా పోగొట్టేవాడు.

210. గురుతమః - దేవతాగురువైన బృహస్పతికి కూడా గురువు.

211. ధామ - అన్ని కోరికలనీ తీర్చుకోగల చోటు.

212. సత్యః - సత్యమే రూపంగా కలవాడు.

213. సత్యపరాక్రమః - సత్యగుణంతో పరలోకాన్ని కూడా గెల్చినవాడు.

214. నిమిషః - యోగనిద్రలోనికి వెళ్లగలిగినవాడు.

215. **అనిమిషః** - యోగనిద్రలో ఉండి కూడా లోకస్థితిని గమనించ గలవాడు.

216. **స్రగ్వీ** - 'వైజయంతి' అనే పూమాలని ఎప్పుడూ ధరించేవాడు.

217. **వాచస్పతిరుదారధీః** - వేదవాక్కులు లోకంలోకి ప్రచారం కావాలని భావించేవాడు.

218. **అగ్రణీః** - మార్గదర్శకుడు.

219. **గ్రామణీః** - కర్మఫలాన్ని సరిగా అందేలా చేసేవాడు.

220. **శ్రీమాన్** - ఎవరూ ఎరుగనంతటి ప్రకాశం కలవాడు.

221. **న్యాయః** - జీవ - బ్రహ్మలకి భేదం లేదని నిరూపించేవాడు.

222. **నేతా** - ప్రపంచయంత్రాన్ని నడిపించేవాడు.

223. **సమీరణః** - ప్రాణవాయువే తన రూపమైనవాడు.

224. **సహస్రమూర్ధా** - వేల వేల శిరస్సులు (ఆలోచనలు) కలవాడు.

225. **విశ్వాత్మా** - విశ్వానికి ఆత్మరూపంగా ఉండేవాడు.

226. **సహస్రాక్షః** - వేల వేల కన్నులు (సాక్షి) కలవాడు.

227. సహస్రపాత్ - వేల వేల పాదాలు (స్థలాలు) కలవాడు.

228. ఆవర్తనః - కాలచక్రాన్ని తిప్పేవాడు.

229. నివృత్తాత్మా - సంసారంలో ఎన్నడూ చిక్కనివాడు.

230. సంవృతః - మాయచేత కప్పబడినట్లు కన్పించేవాడు.

231. సంప్రమర్దనః - దుర్మార్గులని మర్దింపజేసేవాడు.

232. అహస్సంవర్తకః - ప్రతిదినాన్ని క్రమపద్ధతిలో నడిపేవాడు.

233. వహ్నిః - అగ్నిస్వరూపమైనవాడు.

234. అనిలః - ప్రజలకందరికీ 'శ్వాస' అయినవాడు.

235. దరణీధరః - భూమిని మోసేవాడు.

236. సుప్రసాదః - ద్వేషించేవారి విషయంలో కూడ అనుగ్రహాన్నిచ్చేవాడు.

237. ప్రసన్నాత్మా - నిర్మలంగా ఉండే ఆత్మకలవాడు.

238. విశ్వదృక్ - ప్రపంచాన్ని ధరించేవాడు.

239. విశ్వభుక్ - సృష్టిని అంతం చేసేవాడు.

240. విభుః - దేవతాధనమంతటినీ తనవద్ద నిలవ చేసినవాడు.

241. సత్కర్తా - సత్పురుషులని సంమానించేవాడు.

242. సత్కృతః - పూజ్యులచేత పూజింపబడేవాడు.

243. సాధుః - న్యాయప్రవర్తన కలవాడు.

244. జహ్నుః - అజ్ఞానులందరికీ సంసారంలో సుఖాన్ని చూపించేవాడు.

245. నారాయణః - హృదయం లోపలా బయటా కన్పించగలవాడు.

246. నరః - ఉత్తమగమ్యానికి తీసుకుపోగలవాడు.

247. అసంఖ్యేయః - సంఖ్యానియమానికి లోబడనివాడు.

248. అప్రమేయాత్మా - 'ఇలాంటి వా'డని నిర్ణయింప వీలులేనివాడు.

249. విశిష్టః - అన్నిటికీ మించినవాడు.

250. శిష్టకృత్ - సజ్జనులని రక్షించేవాడు.

251. శుచిః - ఇతరుల ద్రవ్యవిషయంలో ఆసక్తి లేనివాడు.

252. సిద్ధార్థః - అన్ని కోరికలూ తీరినవాడు.

253. సిద్ధసంకల్పః - తన కోరికని నెరవేర్చుకోగలవాడు.

254. సిద్ధిదః - ప్రజల కర్మఫలాన్ని సకాలంలో అందిచ్చేవాడు.

255. సిద్ధిసాధనః - పని నెరవేర్చే సాధనమైనవాడు.

256. వృషాహీ - ధర్మపూర్వకమైన అర్చనలని స్వీకరించేవాడు.

257. వృషభః - కోరికలని వర్షించేవాడు.

258. విష్ణుః - ఏ ప్రాణి రూపాన్ని బట్టి ఆ ప్రాణిలో వ్యాపించి ఉండేవాడు.

259. వృషపర్వా - ధర్మపథం ద్వారానే కన్పించే లక్షణమున్నవాడు.

260. వృషోదరః - బ్రహ్మని కూడా తన ఉదరంగా చేసుకున్నవాడు.

261. వర్ధనః - జీవులని వృద్ధిపొందించేవాడు.

262. వర్ధమానః - జీవులలానే తానూ పెరుగుతూ ఉండే లక్షణమున్నవాడు.

263. వివిక్తః - లోకధర్మం తనకు అంటినా, తానుమాత్రం అంటకుండా ఉండగలవాడు.

264. శ్రుతిసాగరః - వేదవిశేషాలన్నిటికీ నిధి అయినవాడు.

265. సుభుజః - ప్రజారక్షణకి భుజాన్ని వినియోగించినవాడు.

266. దుర్ధరః - ఎవరూ మోయలేనంత శక్తికలవాడు.

267. వాగ్మీ - ఎదుటివారికి నొప్పి కలక్కుండా మాట్లాడగలవాడు.

268. మహేంద్రః - ఇంద్రునిక్కూడా అధికారి అయినవాడు.

269. వసుదః - ధనదాత.

270. వసుః - ధనమే తానైనవాడు.

271. నైకరూపః - ఏ అవతారంలో ఆ రూపాన్ని కలిగి ఉండేవాడు.

272. బృహద్రూపః - ఎంతో పెద్దరూపాన్ని కూడా వేయగలవాడు.

273. శిపివిష్టః - యజ్ఞపశువులో దాగి ఉండేవాడు.

274. ప్రకాశనః - ప్రపంచాన్నే ప్రకాశింపజేయగల్గవాడు.

275. ఓజస్తేజోద్యుతిధరః - బలమూ తేజస్సూ కాంతీ తానే అయినవాడు.

276. ప్రకాశాత్మా - ప్రకాశమే ఆత్మగా కలవాడు.

277. ప్రతాపనః - తన వేడిమితో తపింపజేసేవాడు.

278. ఋద్ధః - ధర్మ జ్ఞాన వైరాగ్యాలని బోధించేవాడు.

279. స్పష్టాక్షరః - ఓంకారమే తన రూపమైనవాడు.

280. మంత్రః - వేదమంత్రాలని బట్టి గుర్తించదగినవాడు.

281. చంద్రాంశుః - చల్లని కిరణాల నీయగలవాడు.

282. **భాస్కరద్యుతిః** - సూర్యునిలా ప్రకాశాన్నియగలవాడు.

283. **అమృతాంశూద్భవః** - చంద్రుని జన్మక్కూడా కారణమైనవాడు.

284. **భానుః** - వెలుగులకి వెలుగైనవాడు.

285. **శశబిందుః** - కుందేటిమచ్చ ఉన్న చంద్రునిలా ఆకర్షణీయుడై ప్రజల్ని రక్షించేవాడు.

286. **సురేశ్వరః** - దేవతలందఱికీ అధికారి.

287. **ఔషధమ్** - మనోవ్యాధికి 'మం' దైనవాడు.

288. **జగతస్సేతుః** - లోకాల మధ్య వారధిలాంటి వాడు.

289. **సత్య ధర్మ పరాక్రమః** - సత్యధర్మాలే తనకి పరాక్రమంగా కలవాడు.

290. **భూతభవ్యభవన్నాథః** - మూడు కాలాల్లోనూ ప్రార్థింపబడేవాడు.

291. **పవనః** - వాయురూపంగా ఉండేవాడు.

292. **పావనః** - వాయువుకి పీవనశక్తి నిచ్చేవాడు.

293. **అనలః** - వాసనే లేనివాడు.

294. **కామహా** - కోరికలని ధ్వంసం చేసేవాడు.

295. **కామకృత్** - మన్మథుణ్ణి సృష్టించినవాడు.

296. **కాంతః** - మనోహరుడైనవాడు.

297. **కామః** - తనమీది కోరికని పుట్టించేవాడు.

298. **కామప్రదః** - అడిగిన కోరికల నిచ్చేవాడు.

299. **ప్రభుః** - కోరికనిచ్చినా తాను అతీతంగానే ఉండేవాడు.

300. **యుగాదికృత్** - యుగాల ఆదిని తన యిష్టం ప్రకారం చేసేవాడు.

301. **యుగావర్తః** - కాలం ముగియగానే మరో యుగానికి నడిపించేవాడు.

302. **నైకమాయః** - ఎన్నెన్నో మాయలని చూపేవాడు.

303. **మహాశనః** - ప్రలయ కాలంలో మహాభోజనాన్ని చేసేవాడు.

304. **అదృశ్యః** - ఏ జ్ఞానేంద్రియానికీ దొరకనివాడు.

305. **వ్యక్తరూపః** - యోగులకి మాత్రమే కన్పించే రూపాన్ని ధరించినవాడు.

306. **సహస్రజిత్** - వేలకొలది రాక్షసుల్ని చంపినవాడు.

307. **అనంతజిత్** - ప్రలయకాలంలో కూడా జయిస్తూనే ఉండేవాడు.

308. ఇష్టః - యజ్ఞాల ద్వారా పూజలని అందుకునేవాడు.

309. అవిశిష్టః - దేనితోనూ కలిసి ఉండనివాడు.

310. శిష్టేష్టః - జ్ఞానులకి మరింత ఇష్టుడైనవాడు.

311. శిఖండీ - నెమిలి ఫించాన్ని ధరించినవాడు.

312. నహుషః - మాయతో భూతాలని బంధించేవాడు.

313. వృషః - ధర్మ ప్రవర్తన కలవాడు.

314. క్రోధహా - క్రోధాన్ని (తనని ఆరాధిస్తే) అదుపు చేసుకోగల శక్తినిచ్చేవాడు.

315. క్రోధకృత్కర్తా - కోపంతో వచ్చే వ్యక్తి నుండి రక్షించేవాడు.

316. విశ్వబాహుః - ప్రపంచ రక్షణ సమర్థమైన బాహువులు కలవాడు.

317. మహీధరః - భూమిని తానుగా ధరించేవాడు.

318. అచ్యుతః - తానున్న చోటునుండి జారిపోనివాడు.

319. ప్రథితః - ఎవరికీ లేనంత ఖ్యాతిని పొందినవాడు.

320. ప్రాణః - ప్రతి ప్రాణిలోని చైతన్యమూ అయినవాడు.

321. ప్రాణదః - ప్రాణుల్లో కొన్నింటిని తుంచేసేవాడు.

322. వాసవానుజః - దేవేంద్రునికి తమ్ముడైనవాడు (వామన)

323. అపాంనిధిః - నీటికి స్థానమైన సముద్రమైనవాడు.

324. అధిష్ఠానమ్ - అన్నిటికీ ఆధారమేదో - తాను 'అది' అయినవాడు.

325. అప్రమత్తః - ఏమరుపాటుని ఎఱుగనే ఎఱుగనివాడు.

326. ప్రతిష్ఠితః - తనకి ఆధారం కూడ తానే అయినవాడు.

327. స్కందః - జారిపడిన కుమారుడే తానైనవాడు.

328. స్కందధరః - జారిపడ్డవారిని రక్షించేవాడు.

329. ధుర్యః - చెప్పలేని ప్రపంచ భారాన్ని మోసేవాడు.

330. వరదః - కష్టంతో ప్రార్థిస్తే ఆ కష్టం తొలిగే వరాన్నిచ్చేవాడు.

331. వాయువాహనః - ఏడు తీరుల వాయువునీ తానై మోస్తూ ప్రపంచరక్షణని చేసేవాడు.

332. వాసుదేవః - ప్రపంచంలో తానూ, తనలో ప్రపంచమూ కలవాడు.

333. **బృహద్భానుః** - తరిగిపోని కాంతికిరణ ప్రసారం కలవాడు.

334. **ఆదిదేవః** - సృష్టికి ముందైన రూపం కలవాడు.

335. **పురందరః** - శత్రు పురాలని నాశనం చేసేవాడు.

336. **అశోకః** - శోకం లేకుండా చేసేవాడు.

337. **తారణః** - సంసార కష్టం నించి దాటించగలవాడు.

338. **తారః** - జన్మ గురించిన భయాన్నించి తరింపజేసేవాడు.

339. **శూరః** - పరాక్రమవంతుడు.

340. **శౌరిః** - శూర వంశానికి చెందినవాడు. (వసుదేవుని పుత్రుడైన కృష్ణావతారం)

341. **జనేశ్వరః** - ప్రాణులందరినీ శాసించేవాడు.

342. **అనుకూలః** - వ్యక్తి చేసే సదాలోచనకి అనుకూలపడేవాడు.

343. **శతావర్తః** - ఎప్పుడూ అవతార రూపాల్తో అవతరిస్తూనే ఉండేవాడు.

344. **పద్మీ** - పద్మాకారపు చిహ్నాలు హస్తపాదాల్లో కలవాడు.

345. **పద్మనిభేక్షణః** - పద్మంతో సమానమైన ఆకర్షణీయమైన చూపులు కలవాడు.

346. **పద్మనాభః** - బొడ్డులో తామరపూవుని కలిగినవాడు.

347. **అరవిందాక్షః** - పద్మపత్రాల వంటి కళ్లున్నవాడు.

348. **పద్మగర్భః** - ఉపాసనకాలంలో పద్మం వంటి హృదయంలో నిలిచి కన్పించేవాడు.

349. **శరీరభృత్** - ప్రతి శరీరమూ తానే అయి ఉండేవాడు.

350. **మహర్ధిః** - చెప్పలేనంత సంపద కలవాడు.

351. **ఋద్ధః** - ప్రపంచపు ఆకారంతో ఉండేవాడు.

352. **వృద్ధాత్మా** - అతి ప్రాచీనుడు.

353. **మహాక్షః** - ఎవరికీ లేనంత విశేషమైన కన్నులుకలవాడు.

354. **గరుడధ్వజః** - గరుడుడు తనకి జెండాగా కలవాడు.

355. **అతులః** - ఏ విషయంలోనూ తనకి సాటి ఎవరూ లేనివాడు.

356. **శరభః** - శిథిలమయ్యే శరీరంలో, శరీరం ఉన్నంతకాలం శాశ్వతంగా ఉండేవాడు.

357. **భీమః** - తప్పుచేస్తున్న వ్యక్తుల్లో - ఆ యా వేళల్లో భయాన్ని కల్గించేవాడు.

358. **సమయజ్ఞః** - వ్యక్తుల సుఖ దుఃఖ భయ సమయాలని గూర్చి స్పష్టంగా తెలిసినవాడు.

359. **హవిర్హరిః** - యజ్ఞాలలోని హవిస్సుని గ్రహించేవాడు.

360. **సర్వలక్షణలక్షణ్యః** - సర్వలక్షణాలతోనూ ఉండేవాడు.

361. **లక్ష్మీవాన్** - వక్షఃస్థలం మీద లక్ష్మిని ఎల్లప్పుడూ కలిగి ఉండేవాడు.

362. **సమితిం జయః** - యుద్ధంలో గెలుపునే సాధించేవాడు.

363. **విక్షరః** - నాశనమనే విధానమే లేనివాడు.

364. **రోహితః** - ప్రళయం చివరికాలంలో ఎఱ్ఱని మత్స్య రూపాన్ని ధరించేవాడు.

365. **మార్గః** - త్రోవగా దర్శనమిచ్చేవాడు.

366. **హేతుః** - కారణం అయినవాడు.

367. **దామోదరః** - లోకాలని నిత్యం రక్షిస్తూ ఉండేవాడు.

368. సహః - ఓర్పుతో ఉండేవాడు.

369. మహీధరః - భూమిని తనపై ధరించేవాడు.

370. మహీభాగః - అనేక భోగాలని అనుభవించేవాడు.

371. వేగవాన్ - మిక్కిలి వేగం కలవాడు.

372. అమితాశనః - తృప్తి లేక ప్రలయకాలంలో భుజించేవాడు.

373. ఉద్భవః - పుట్టించుకోవడానికి కారణమై పుట్టేవాడు.

374. క్షోభణః - కల్లోలపరచేవాడు. (దుర్జనుల మనస్సులని మాత్రమే)

375. దేవః - ప్రపంచాన్ని ఒక ఆటగా భావించి ఆడుకునేవాడు.

376. శ్రీగర్భః - సమస్త సంపదలూ ఉన్న ప్రపంచాన్ని తన గర్భంలో పెట్టుకునేవాడు.

377. పరమేశ్వరః - శాసకులందరినీ పై అధికారిగా శాసించేవాడు.

378. కరణమ్ - ప్రపంచపు పుట్టుకకి పనిముట్టైనవాడు.

379. కారణమ్ - ఒక కార్యసాధనలో కారణమయ్యేవాడు.

380. కర్తా - స్వతంత్రుడు.

381 వికర్తా - విచిత్రంగా ప్రపంచనిర్మాణాన్ని చేసేవాడు

382 గహనః - తనని గూర్చి ఏ మాత్రమూ తెలియ వీలుకానివాడు.

383 గుహః - దాగిన నిజరూపం కలవాడు.

384 వ్యవసాయః - జ్ఞానమే తన రూపమైనవాడు.

385. వ్యవస్థానః - ఒక వ్యవస్థని చేసి పరిపాలించేవాడు.

386. సంస్థానః - అందరూ కోరుకునే గమ్యస్థానమైనవాడు

387. స్థానదః - ఎవరెవరి కర్మలకి అనుగుణంగా వారివారికి ఆ కర్మఫలాన్నిచ్చేవాడు.

388. ధ్రువః శాశ్వతంగా ఉండేవాడు.

389. పరర్ధిః - ఎవరికీ చెందలేనంత సంపద కలవాడు.

390 పరమస్పష్టః తన తేజస్సుతో ఎంతటి దాన్నైనా స్పష్టంగా చూడగలవాడు.

391 తుష్టః - ఎప్పుడూ ఆనందాన్ని కలిగి ఉన్నవాడు.

392 పుష్టః - జ్ఞానం నిండి పరిపూర్ణుడైనవాడు

393. **శుభేక్షణః** - 'చూస్తేచాలు' - శుభాన్ని కల్గించగలవాడు.

394. **రామః** - అందరినీ ఆనందపరిచేవాడు.

395. **విరామః** - జీవులకి విశ్రాంతి అయినవాడు.

396. **విరజః** - విషయవాసనలలో ఆసక్తి లేనివాడు.

397. **మార్గః** - మోక్షార్థులైనవారికి త్రోవ అయినవాడు.

398. **నేయః** - జీవునికి గమ్యమైనవాడు.

399. **నయః** - జీవుణ్ణి పరమాత్మ వద్దకి చేర్చేవాడు.

400. **అనయః** - తనని తానే నడిపించుకునే వాడు.

401. **వీరః** - మహాపరాక్రమశాలి.

402. **శక్తిమతాం శ్రేష్ఠః** - శక్తి కల అందరికంటె శ్రేష్ఠుడు.

403. **ధర్మః** - ధర్మమే రూపమైనవాడు.

404. **ధర్మవిదుత్తమః** - అన్ని జాతుల ధర్మాలనీ తెలిసిన వారికంటె శ్రేష్ఠుడు.

405. **వైకుంఠః** - ప్రపంచ క్షేమాన్ని కోరుతూండేవాడు.

406. **పురుషః** - శరీరమనే పురంలో నివసించేవాడు.

407. ప్రాణః - తన చేష్టలే అమలు జరిగేలా చేసుకునేవాడు.

408. ప్రాణదః - ప్రాణరూపంలో ఉండి ప్రాణులని ఖండించేవాడు.

409. ప్రణవః - ఓంకారానికి సరైన అర్థమైనవాడు.

410. పృథుః - మన వీలుకోసం కన్పిస్తూ ఉండేవాడు.

411. హిరణ్యగర్భః - సృష్టికి మూలమైన అండం తన గర్భంలో కలవాడు.

412. శత్రుఘ్నః - దేవతల శత్రువులనందఱినీ చంపేవాడు.

413. వ్యాప్తః - ప్రతి స్థలంలోనూ కార్య-కారణ సంబంధం కల్గి కన్పించేవాడు.

414. వాయుః - భూమిలో దాగిన వాయురూపమైనవాడు.

415. అధోక్షజః - అంతర్ముఖులకి మాత్రమే కన్పించేవాడు.

416. ఋతుః - కాలస్వరూపమైనవాడు.

417. సుదర్శనః - మనస్సుని హరించే చక్కని రూపమున్నవాడు.

418. కాలః - ఎవరిదెంతకాలమో లెక్కిస్తూ ఉండేవాడు.

419. పరమేష్ఠీ - తనలోనే తానుండే స్వభావమున్నవాడు.

420. పరిగ్రహః - తానే ఇచ్చిన దేన్నిచ్చినా, తెలియనివానిలా స్వీకరించేవాడు.

421. ఉగ్రః - పంచభూతాలూ ఎవరిని చూసి భయపడతాయో అతడు.

422. సంవత్సరః - సమస్తభూతాలూ తనలోనే కలవాడు.

423. దక్షః - సరైన పనిని సరైన కాలంలో చేసే సమర్థత కలవాడు.

424. విశ్రామః - పంచభూతాలకీ ముగింపుచోటైనవాడు.

425. విశ్వదక్షిణః - ప్రపంచజనులు మొత్తానికీ కూడా లేని నేర్పు కలవాడు.

426. విస్తారః - లోకాలని విస్తరింపజేసినవాడు.

427. స్థావరఃస్థాణుః - కదలని భూమిని కూడా కదిలే తనలో ఉంచుకునేవాడు.

428. ప్రమాణమ్ - ఒక వాదానికి కావాలసిన ప్రమాణమే తన రూపైనవాడు.

429. బీజమవ్యయమ్ - నాశనం కాని విత్తనం వంటివాడు.

430. **అర్థః** - అందఱిచేతా కోరబడేవాడు.

431. **అనర్థః** - ఏ కోరికా లేనివాడు.

432. **మహాకోశః** - ఐదుకోశాలకీ ఆధారమైనవాడు.

433. **మహాభోగః** - భోగానికి లోటు లేనివాడు.

434. **మహాధనః** - అయిపోవడమనేది ఎప్పుడూ లేనివాడు.

435. **అనిర్విణ్ణః** - నిర్వేదమే లేనివాడు.

436. **స్థవిష్ఠః** - విరాడ్రూపంతో వ్యాపించి ఉన్నవాడు.

437. **అభూః** - భూమి స్వరూపమైనవాడు.

438. **ధర్మయూపః** - ధర్మాలన్నీ ఎవరికి కట్టుబడి ఉంటాయో అతడు.

439. **మహామఖః** - యజ్ఞాల గొప్పదనానికి కారణమైనవాడు.

440. **నక్షత్రనేమిః** - నక్షత్ర చక్ర మధ్యభాగంలో ఉండేవాడు.

441. **నక్షత్రీ** - తారల ప్రకాశాన్ని తీసుకుని ప్రకాశించేవాడు.

442. **క్షమః** - చెప్పలేని సహనగుణం కలవాడు.

443. **క్షామః** - అన్నీ నశించినా మిగిలి ఉండేవాడు.

444. సమీహనః - ప్రలయారంభ - అంత్యకాలాల్లో చక్కగా ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకునేవాడు.

445. యజ్ఞః - యజ్ఞమే తానైనవాడు.

446. ఇజ్యః - యజ్ఞఫలాన్ని పొందేవాడు.

447. మహేజ్యః - మోక్షాన్ని ఇచ్చేవాడు.

448. క్రతుః - యజ్ఞరూపం అయినవాడు.

449. సత్రమ్ - యజ్ఞాన్ని రక్షించేవాడు.

450. సతాంగతిః - మోక్షం కోరేవారికి గతి అయినవాడు.

451. సర్వదర్శీ - ప్రతి విషయాన్ని నిశితంగా దర్శించేవా

452. విముక్తాత్మా - సహజంగా ముక్తిని పొందినవాడు.

453. సర్వజ్ఞః - జ్ఞానరూపుడు.

454. జ్ఞానముత్తమమ్ - ఉత్తమ జ్ఞానమే తానైనవాడు.

455. సువ్రతః - చక్కటి ప్రతిజ్ఞలని చేసి నెరవేర్చేవాడు.

456. సుముఖః - దుఃఖంలో కూడ చిరునవ్వు మాయనివాడు.

457. సూక్ష్మః - సూక్ష్మరూపంతో ఉండేవాడు.

458. సుఘోషః - వేదరూపధ్వని కలవాడు.

459. సుఖదః - సుఖవిధానాన్ని కల్గించేవాడు.

460. సుహృద్ - ఉపకారం చేసే లక్షణమున్నవాడు.

461. మనోహరః - మనస్సుని ఆకర్షించేవాడు.

462. జితక్రోధః - కోపాన్ని జయించినవాడు.

463. వీరబాహుః - ధర్మరక్షణకై బిగించిన పిడికిలి కల వీరబాహువులున్నవాడు.

464. విదారణః - అధర్మపరుల్ని చీల్చి చెండాడేవాడు.

465. స్వాపనః - జీవులని మాయతో నిద్రపుచ్చేవాడు.

466. స్వవశః - సృష్టి స్థితి లయాలని తన వశంలో ఉంచుకునేవాడు.

467. వ్యాపీ - కారణం తానే అయినా అన్నిటా తన ప్రమేయం కలిగనవాడు.

468. నైకాత్మా - అనేకవిధాలుగా కన్పించేవాడు.

469. నైకకర్మకృద్ - ఎన్నో పనులని ఏకకాలంలో చేయగలవాడు.

470. వత్సరః - అంతా తనలోనే నివసించేలా చేయగలవాడు.

471. వత్సలః - భక్తుల యెడ చెప్పలేని వాత్సల్యం కలవాడు.

472. వత్సీ - వత్సాలైన (పిల్లలైన) ప్రజలని నిరంతరం వాత్సల్యబుద్ధితో కాపాడేవాడు.

473. రత్నగర్భః - రత్నాలే తన గర్భంలో కలవాడు.

474. ధనేశ్వరః - సర్వ ధనాలకీ (పుత్ర - పశు - ఆరోగ్య..........) అధిపతి

475. ధర్మగుప్ - ధర్మాన్ని రక్షించేవాడు.

476. ధర్మకృద్ - ధర్మాన్నే ఆచరించేవాడు.

477. ధర్మీ - తానాచరించినదంతా ధర్మమే అౌ ఉండేవాడు.

478. సత్ - అసత్యం కానివాడు.

479. అసత్ - అసత్యంగా కన్పిస్తూ లోపల సత్యమైనవాడ

480. క్షరమ్ - నశించే జీవరాశి అయినవాడు.

481. అక్షరమ్ - చైతన్యానికి ఆధారమైన ఆత్మశక్తి అయినవాడ

482. అవిజ్ఞాతా - భాగవతులక్కూడా అందని లక్షణాల కలవాడు.

483. **సహస్రాంశుః** - సూర్యునిక్కూడా తేజస్సునిచ్చి సూర్యుడైనవాడు.

484. **విధాతా** - ఆదిశేషుడూ... దిగ్గజాలూ......... ఇలా వీటినన్నింటినీ విశేషంగా ధరించినవాడు.

485. **కృతలక్షణః** - లోకంలో కన్పించే అన్ని ఉదాహరణలకీ లక్షణం తానే అయినవాడు.

486. **గభస్తినేమిః** - కాలచక్ర మధ్యరూపంలో ఉండేవాడు.

487. **సత్వస్థః** - ప్రతివ్యక్తిలోనూ ఉన్న సత్త్వగుణాన్ని ఆశ్రయించి ఉండేవాడు.

488. **సింహః** - హద్దుమీరిన వారిని వధించేవాడు.

489. **భూతమహేశ్వరః** - సర్వతంత్ర స్వతంత్రుడు.

490. **ఆదిదేవః** - సమస్తానికీ ఆది దేవుడైనవాడు.

491. **మహాదేవః** - దేవతలక్కూడా దేవుడు.

492. **దేవేశః** - దేవతలందరినీ శాసించగలవాడు.

493. **దేవభృద్గురుః** - ఇంద్రుని అజ్ఞానాన్ని కూడ తొలగించగలవాడు.

494. ఉత్తర: - అందరికంటె అధికుడు.

495. గోపతి: - గోవులకాపరి వేషాన్ని వేసి మెప్పునందినవాడు.

496. గోప్తా - రక్షించే స్వభావ మున్నవాడు.

497. జ్ఞానగమ్య: - కేవలం జ్ఞానం ద్వారానే కనిపించేవాడు.

498. పురాతన: - మిక్కిలి ప్రాచీనుడు.

499. శరీరభూతభృత్ - పంచభూతాలనీ ధరించినవాడు.

500. భోక్తా - ఆనందాన్ని అనుభవించేవాడు.

501. కపీంద్ర: - వానరులందరికీ ప్రభువు.

502. భూరిదక్షిణ: - నిస్వార్థంగానూ, ధార్మికంగానూ ఎంతెం దక్షిణని ఇచ్చేవాడు.

503. సోమప: - సోమరసాన్ని అనేక స్థలాల్లో స్వీకరించేవాడు.

504. అమృతప: - 'అమృతమ'స్తని అనగానే స్వీకరించేవాడు.

505. సోమ: - ఉమతో కూడిన శంకర రూపమైనవాడు.

506. పురుజిత్ - అవలీలగా ఎందరినైనా జయించేవాడు.

507. పురుసత్తమ: - సర్వోత్తముడు.

508. **వినయః** - నీతిశాస్త్ర విషయంలో విశేష ప్రజ్ఞ కలవాడు.

509. **జయః** - జయించే స్వభావమున్నవాడు.

510. **సత్యసంధః** - సత్యలక్షణం కలవాడు.

511. **దాశార్హః** - దశార్హ వంశంలో పుట్టినవాడు.

512. **సాత్వతాం పతిః** - వైష్ణవాగమాన్ని చెప్పి దానికి అధికారి అయినవాడు.

513. **జీవః** - ప్రాణాలని ధరించి క్షేత్రజ్ఞుడై ఉండేవాడు.

514. **వినయితా సాక్షీ** - ప్రజల వినయాన్ని చూస్తూ ఉండేవాడు.

515. **ముకుందః** - ముక్తిని ఇచ్చేవాడు.

516. **అమితవిక్రమః** - మూడు పాదాల్లో బ్రహ్మాండాన్ని ఆక్రమించగలవాడు.

517. **అంభోనిధిః** - దేవ, మనుష్య, పితృ, అసురులనే నలుగురికీ ఆధారమైనవాడు.

518. **అనంతాత్మా** - అన్నిటికీ స్వరూపమైనవాడు.

519. **మహోదధిశయః** - ప్రలయకాల సముద్రం మీద పరుండేవాడు.

520. అంతకః - భూతాలకి ముగింపుని చేసేవాడు.

521. అజః - మన్మథునిలా ఉండేవాడు.

522. మహార్హః - పుజనించి యాగం-వరకూ ఆరాధ్యుడయ్యే అర్హతని సంపాదించినవాడు.

523. స్వాభావ్యః - ఏదీ తనకి స్వభావం కానివాడు.

524. జితామిత్రః - బాహ్య అంతశ్శత్రువులని జయించినవాడు.

525. ప్రమోదనః - ధ్యానం చేయగానే సంతోషాన్ని కల్గించేవాడు.

526. ఆనందః - తనని దర్శించిన అందరికీ అనుగ్రహాన్ని ఇస్తూండేవాడు.

527. నందనః - ఆనందానికి కారణమైనవాడు.

528. నందః - అష్టసిద్ధులూ తన అధీనంలో కలవాడు.

529. సత్యధర్మా - పలికే పద్ధతిలోనూ ఆచరించే తీరులోనూ ప్రవర్తన ఎప్పుడూ ఒకేవిధంగా ఉండేవాడు.

530. త్రివిక్రమః - మూడు లోకాలనీ ముమ్మారు దాటినవాడు.

531. మహర్షిః కపిలాచార్యః - కపిలావతారాన్ని ఎత్తినవాడు.

532. కృతజ్ఞః - సృష్టి - సృష్టికర్తా కూడా తానే ఐనవాడు.

533. మేదినీపతిః - భూమిని అదుపులో ఉంచుకున్నవాడు.

534. త్రిపదః - భూ-అంతరిక్ష - స్వర్గాలు తన స్థానమైనవాడు.

535. త్రిదశాధ్యక్షః - దేవతలకందరికీ అధికారి.

536. మహాశృంగః - ప్రలయకాలంలో శృంగాన్ని (ఒక విధమైన కొమ్ము) పట్టుకుని ఉండేవాడు.

537. కృతాంతకృత్ - జగత్తుని సంహరించేవాడు.

538. మహావరాహః - ఆదివరాహరూపంతో ఉన్నవాడు.

539. గోవిందః - వేదవాక్కుల ద్వారా మాత్రమే తెలిసేవాడు.

540. సుషేణః - మహాసైన్యం తన వెంట ఉన్నవాడు.

541. కనకాంగదీ - బంగారు అంగదాలని (భుజాలంకారాలు) ధరించినవాడు.

542. గుహ్యః - ఉపనిషత్తుల ద్వారా తెలుసుకోదగినవాడు.

543. గభీరః - అన్నీ తెలిసి కూడా ఏమీ ఎరగనట్టుండేవాడు.

544. గహనః - ఎంతో కష్టమ్మీద తెలియవీలైనవాడు.

545. గుప్తః - మాటకీ మనసుకీ కూడ అందనివాడు.

546. చక్రగదాధరః - మనశ్చక్రాన్నీ, బుద్ధి గదనీ, తన వద్దే ఉంచుకునేవాడు.

547. వేధాః - సృష్టికర్త.

548. స్వాంగః - తనకు తానే సహాయపడేలా చేసుకునేవాడు.

549. అజితః - అపజయాన్ని పొందనే పొందనివాడు.

550. కృష్ణః - నల్లని శరీరం కల వ్యాసుని అవతారమైనవాడు.

551. దృఢః - సమర్థుడు.

552. సంకర్షణోఽచ్యుతః - ఏ మాత్రపు జారుపాటూ లేనివాడు.

553. వరుణః - సాయంకాలపు సూర్యరూపమైనవాడు.

554. వారుణః - వరుణుని పుత్రుడైన అగస్త్యుడూ లేదా వరుణుని రూపమైనవాడు.

555. వృక్షః - కదలిక లేక స్వర్గంలో ఉండేవాడు.

556. పుష్కరాక్షః - హృదయకమలం నిండుగా వ్యాపించి ఉండేవాడు.

557. మహామనాః - మనసుతోనే జగత్తుని చేసేవాడు.

558. భగవాన్ - సర్వవిషయాలనీ సమగ్రంగా తెలిసినవాడు.

559. భగహా - సంహారకాలంలో తన లక్షణాన్ని (రక్షణా) ఉపసంహరించుకునేవాడు.

560. ఆనందీ - నిత్యం ఆనందంగా ఉండేవాడు.

561. వనమాలీ - వనమాలని ధరించేవాడు.

562. హలాయుధః - నాగలిపట్టిన బలరాముడైనవాడు.

563. ఆదిత్యః - అదితికశ్యపుల సంతానమైన వామనుడు.

564. జ్యోతిరాదిత్యః - సూర్యమండల మధ్యంలో ఉండేవాడు.

565. సహిష్ణుః - శీతోష్ణాలని సహించుకుని ఉండేవాడు.

566. గతిసత్తమః - అందరికీ గతి అయినవాడు.

567. సుధన్వా - చక్కని వింటిని ధరించినవాడు.

568. ఖండపరశుః - గండ్రగొడ్డలి ధరించిన పరశురాముని అవతారమైనవాడు.

569. ద్రావిణః - దుర్మార్గులని పరుగెత్తించేవాడు.

570. ద్రవిణప్రదః - ధనాన్ని కోరినవారికి పుష్కలంగా ఈయగల్గినవాడు.

571. దివఃస్పృక్ - స్వర్గాన్ని స్పృశిస్తూ ఉండేవాడు..

572. సర్వదృగ్వ్యాసః - సమస్తానికీ కన్నైనవాడు.

573. వాచస్పతిరయోనిజః - సర్వవిద్యలకీ అధిష్ఠాత.

574. త్రిసామా - సామంలోని మూడుమంత్రాల ద్వారా స్తుతింపబడేవాడు.

575. సామగః - సామవేదాన్ని గానం చేసేవాడు.

576. సామః - వేదాల్లో ఒకటైన సామవేదమైనవాడు.

577. నిర్వాణమ్ - చెప్పలేనంత సుఖమే తానైనవాడు.

578. భేషజమ్ - సంసారమనే వ్యాధికి ఔషధమైనవాడు

579. భిషక్ - సంసార రోగానికి వైద్యుడైనవాడు.

580. సంన్యాసకృత్ - మోక్షం కోరినవారికి సంన్యాసాన్ని ఇచ్చేవాడు.

581. శమః - జ్ఞానానికి అవసరమైన శమం తనవద్ద కలవాడు.

582. శాంతః - విషయసుఖాలు అక్కఱలేనివాడు.

583. నిష్ఠా - లయకాలంలో అన్నిటికీ నివాసమైనవాడు.

584. శాంతిః - బ్రహ్మస్వరూపమైనవాడు.

585. పరాయణమ్ - వెనక్కి రావడమనేది లేనివాడు.

586. శుభాంగః - సుందరమైన అవయవ విధానం కలవాడు.

587. శాంతిదః - శాంతిని నిశ్చయంగా ఇచ్చేవాడు.

588. స్రష్టా - సృష్టికర్త

589. కుముదః - భూలోకంలో పుట్టి ఆనందాన్ని పొందేవాడు.

590. కువలేశయః - ఆదిశేషుని ఉదరంలో పరుండేవాడు.

591. గోహితః - గోవులకి హితాన్ని కల్గించేవాడు.

592. గోపతిః - భూమికి భర్త.

593. గోప్తా - ప్రపంచరక్షకుడు.

594. వృషభాక్షః - తన చూపే ధర్మమైనవాడు.

595. వృషప్రియః - ధర్మమే తనకు ఇష్టమైనదిగా కలవాడు.

596. అనివర్తీ - ఎలాటి కష్టస్థితి అయినా ధర్మాన్నించి మరలనివాడు.

597. నివృత్తాత్మా - విషయసుఖాల ఆలోచన లేనివాడు.

598. సంక్షేప్తా - సంహారకాలంలో సంక్షేపించేవాడు.

599. క్షేమకృత్ - ఉన్న జగత్తుకి క్షేమాన్ని కల్గించేవాడు.

600. శివః - స్మరించినంత మాత్రాన పవిత్రత నిచ్చేవాడు.

601. శ్రీవత్సవక్షాః - 'శ్రీవత్స' మనే మచ్చ హృదయం మీద కలవాడు.

602. శ్రీవాసః - 'లక్ష్మి' ఉన్నందుకానవాలుగా మచ్చ తన ఎదపై ఉన్నవాడు.

603. శ్రీపతిః - లక్ష్మితో కలిసి వివాహంలో యాగాన్ని చేసినవాడు.

604. శ్రీమతాం వరః - నవబ్రహ్మల కంటె శ్రేష్ఠుడు.

605. శ్రీదః - సంపదనిచ్చేవాడు.

606. శ్రీశః - సంపద తన అధీనంలో కలవాడు.

607. శ్రీనివాసః - లక్ష్మీవంతుల వద్దే ఉండేవాడు.

608. శ్రీనిధిః - సంపదలకు నిధి అయినవాడు.

609. శ్రీవిభావనః - అనేక సంపదల నిచ్చేవాడు.

610. శ్రీధరః - నిత్యమూ సంపదని కలిగి ఉండేవాడు.

611. శ్రీకరః - తనని సేవించేవారికి సంపదనిచ్చేవాడు.

612. శ్రేయః - పరమసుఖప్రాప్తి స్వరూపంగా కలవాడు.

613. శ్రీమాన్ - లక్ష్మిని తనదానిగా చేసుకున్నవాడు.
614. లోకత్రయాశ్రయ: - ముల్లోకాలకీ ఆశ్రయమైనవాడు.
615. స్వక్ష: - చక్కని కళ్లు కలవాడు.
616. స్వంగ: - చూడముచ్చటైన అవయవాలున్నవాడు.
617. శతానంద: - అనేకవిధాల ఆనందంతో జీవింపచేసేవాడు.
618. నంది: - పరమానంద స్వరూపుడు.
619. జ్యోతిర్గణేశ్వర: - జ్యోతిర్గణాలన్నింటికీ ప్రభువు.
620. విజితాత్మా - ఆత్మని జయించినవాడు.
621. అవిధేయాత్మా - చెప్ప వీలుకాని స్వరూపమున్నవాడు.
622. సత్కీర్తి: - సత్యమైన కీర్తికలవాడు.
623. ఛిన్న సంశయ: - ఏ విషయంలోనూ సందేహం లేనివాడు.
624. ఉదీర్ణ: - సమస్తం కంటె అధికుడు.
625. సర్వతశ్చక్షు: - చైతన్యంతో అన్నింటినీ చూడగలవాడు.
626. అనీశ: - తనకంటె పైన మరో అధికారి లేనివాడు.
627. శాశ్వత: స్థిర: - ఎప్పుడూ వికారాన్ని పొందనివాడు.

628. భూశయః - (రామకథలో) భూమిపై పరున్నవాడు.

629. భూషణః - భూమికి అలంకారమైనవాడు.

630. భూతిః - ఐశ్వర్యమే రూపంగా కలవాడు.

631. శోకః - దుఃఖాన్ని ఎఱుగనివాడు.

632. శోకనాశనః - స్మరించినంతలోనే శోకాన్ని పోగొట్టేవాడు.

633. అర్చిష్మాన్ - తేజస్సే రూపంగా కలవాడు.

634. అర్చితః - బ్రహ్మాదులచేత కూడ పూజలందేవాడు.

635. కుంభః - తనలోనే అన్నింటినీ దాచి ఉంచుకున్నవాడు.

636. విశుద్ధాత్మా - పరిశుద్ధాత్మ కలవాడు.

637. విశోధనః - పాపాలని తొలగించగలవాడు.

638. అనిరుద్ధః - ఎప్పుడూ అడ్డగింపబడనివాడు.

639. అప్రతిరథః - ప్రతిపక్షమే లేనివాడు.

640. ప్రద్యుమ్నః - మిక్కిలి తేజస్సు కలవాడు.

641. అమిత విక్రమః - 'ఇంత' అని చెప్పలేని పరాక్రమమున్నవాడు.

642. కాలనేమినిహా - కాలనేమిని వధించినవాడు.

643. వీరః - వీరుడు.,

644. శౌరిః - శూరుడనే వాని వంశంలో పుట్టినవాడు.

645. శూరజనేశ్వరః - శూరులైన ఇంద్రాదులకి కూడ ప్రభువు.

646. త్రిలోకాత్మా - ముల్లోకాలకీ ఆత్మ అయినవాడు.

647. త్రిలోకేశః - తన ఆజ్ఞకనుగుణంగా లోకాలని నడిపించేవాడు.

648. కేశవః - త్రిమూర్తుల శక్తులూ తనకి కలవాడు.

649. కేశిహా - కేశి రాక్షసుణ్ణి చంపినవాడు.

650. హరిః - సంసారాన్ని హరించగలవాడు.

651. కామదేవః - మన్మథుడు

652. కామపాలః - కోరికలని తీర్చేవాడు.

653. కామీ - కోరికలు తీరినవాడు.

654. కాంతః - మనోహరుడు.

655. కృతాగమః - శాస్త్రపురాణాదులన్నీ తననించే వెలువడినవాడు.

656. అనిర్దేశ్యవపుః - చెప్పవీలులేని శరీరం కలవాడు.

657. విష్ణుః - మిక్కిలిగా వ్యాపించినవాడు.

658. వీరః - విజయమే లక్షణంగా కలవాడు.

659. అనంతః - ముగింపు లేనివాడు.

660. ధనంజయః - దిగ్విజయం ద్వారా ఎంతో ధనాన్ని తేగలవాడు.

661. బ్రహ్మణ్యః - తపస్సు మొదలైనవానికి కష్టం రాకుండా చేసేవాడు.

662. బ్రహ్మకృత్ - తపస్సు, వేదం, బ్రాహ్మణులూ, జ్ఞానమనే నాల్గింటికీ కర్త.

663. బ్రహ్మ - బ్రహ్మరూపుడు.

664. బ్రహ్మ - బ్రహ్మపదార్థమయినవాడు.

665. బ్రహ్మవివర్ధనః - తపస్సుని వృద్ధి చేసేవాడు.

666. బ్రహ్మవిత్ - వేదాన్నీ వేదార్థాన్నీ తెలిసినవాడు.

667. బ్రాహ్మణః - బ్రాహ్మణరూపంతో వేదాలని ప్రవచించేవాడు.

668. బ్రహ్మీ - తపస్సు మొదలైన నాల్గింటినీ రక్షిస్తుండేవాడు.

669. బ్రహ్మజ్ఞః - వేదాలని తెలుసుకున్నవాడు.

670. బ్రాహ్మణప్రియః - బ్రాహ్మణులకి ప్రియమైనవాడు.

671. మహాక్రమః - పెద్ద అడుగులు కలవాడు.

672. మహాకర్మా - గొప్ప పనికలవాడు.

673. మహాతేజాః - గొప్ప తేజస్సు కలవాడు.

674. మహోరగః - మహాసర్పమైన వాసుకి

675. మహాక్రతుః - మహాయజ్ఞరూపుడు.

676. మహాయజ్వా - యజ్ఞాలని అనేకంగా చేసేవాడు.

677. మహాయజ్ఞః - బ్రహ్మభావనతో నిత్యమూ హోమం చేయబడే చోటైనవాడు.

678. మహాహవిః - మహాహవిస్సే తన రూపమైనవాడు.

679. స్తవ్యః - మరెవరూ తనకి స్తుతించడానికి లేనివాడు.

680. స్తవప్రియః - తనని స్తుతించినంత మాత్రాన పొంగిపోయేవాడు.

681. స్తోత్రమ్ - స్తుతిచేయవీలైన అక్షరసమూహమైనవాడు.

682. స్తుతిః - స్తుతికోసం ఉన్న పద్యం - శ్లోకం - పాట అయినవాడు.

683. స్తోతా - స్తుతించేవాడు.

684. రణప్రియః - శంఖచక్రాదులతో యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యేవాడు.

685. పూర్ణః - అన్ని శక్తులూ నిండి ఉన్నవాడు.

686. పూరయితా - అందరినీ సంపదలతో నింపేవాడు.

687. పుణ్యః - పాపాలని పోగొట్టగలిగేవాడు.

688. పుణ్యకీర్తిః - ఎవరి చరిత్ర గూర్చిన చర్చ పుణ్యాన్ని కల్గిస్తుందో అతడు.

689. అనామయః - లోపలి వెలుపల బాధల్ని తొలగించేవాడు.

690. మనోజవః - మనస్సుతో సమానమైన వేగం కలవాడు.

691. తీర్థకరః - బ్రహ్మసృష్టికి పూర్వమే విద్యలనీ వాటికై సిద్ధాంతాలనీ ఏర్పాటుచేసినవాడు.

692. వసురేతాః - బంగారురంగు తేజస్సుకలవాడు.

693. వసుప్రదః - ధనాన్ని ఇచ్చేవాడు.

694. వసుప్రదః - ఉత్తమ ఫలమైన మోక్షాన్ని ఇచ్చేవాడు.

695. వాసుదేవః - వసుదేవుని పుత్రుడు.

696. వసుః - తనలో సమస్తమూ, సమస్తంలో తానుగా ఉండగలిగినవాడు.

697. సమమనా: - ఎప్పుడూ ఒకేతీరు మనస్తత్వంతో ఉండేవాడు.

698. హవి: - ఏ త్యాగానికైనా సిద్ధమైయున్నవారి ఆరాధనని అందుకొనేవాడు.

699. సద్గతి: - సత్పురుషులకి గమ్యమైనవాడు.

700. సత్కృతి: - జగద్రక్షయే తనకి ఉత్తమకార్యమైనవాడు.

701. సత్తా - బ్రహ్మపదార్థమే తన రూపమైనవాడు.

702. సద్భూతి: - శాశ్వతంగా ఉండే రూపం కలవాడు.

703. సత్పరాయణ: - సజ్జనులకి గమ్యమైనవాడు.

704. శూరసేన: - శౌర్యమున్న సేన తనవెంట కలవాడు.

705. యదుశ్రేష్ఠ: - యాదవ వంశంలో శ్రేష్ఠుడైనవాడు.

706. సన్నివాస: - సజ్జనులకి ఆశ్రయమైనవాడు.

707. సుయామున: - యమునా తీరంలో తనకి సహాయులుగా ఎందఱో కలవాడు.

708. భూతావాస: - సమస్త భూతాలకీ నిలయుడు.

709. వాసుదేవ: - మాయతో ప్రపంచాన్ని కప్పివేసేవాడు.

710. సర్వాసునిలయ: - సమస్త ప్రాణాలనీ లయంచేసేవాడు.

711. అనలః - మితిలేని శక్తి సంపదలున్నవాడు.

712. దర్పహా - మదాన్ని అణిచివేసేవాడు.

713. దర్పదః - మెత్తని మనసువారికి గర్వాన్ని కలిగించేవాడు.

714. దృప్తః - అమృతసారాన్ని ఆస్వాదించే కారణంగా తృప్తుడై ఉండేవాడు.

715. దుర్ధరః - అతికష్టమ్మీద హృదయంలో స్థిరంగా ఉండేవాడు.

716. అపరాజితః - లోపలి వెలుపలి శత్రువుల ద్వారా ఓటమిని పొందనివాడు.

717. విశ్వమూర్తిః - ప్రపంచమే ఆకారంగా కలవాడు.

718. మహామూర్తిః - విశాలమైన రూపం కలవాడు.

719. దీప్తమూర్తిః - ప్రకాశిస్తున్న దీపం వంటివాడు.

720. అమూర్తిమాన్ - పూర్వకర్మానుగుణరూపం లేనివాడు.

721. అనేకమూర్తిః - అనేకావతారాల రూపాలని ధరించేవాడు.

722. అవ్యక్తః - ఇలాంటి రూపమని తెలియవీలు లేనివాడు.

723. శతమూర్తిః - అనేక రూపాలు కలవాడు.

724. **శతాననః** - అనేక ముఖాలు కలవాడు.

725. **ఏకః** - ఎవరూ తనకి లేక తానే అయినవాడు.

726. **నైకః** - మాయ కారణంగా 'అనేకులుగా కన్పించే ఒక్కడు'

727. **సవః** - యజ్ఞమే తన రూపంగా కలవాడు.

728. **కః** - సుఖమే తన రూపమైనవాడు.

729. **కిమ్** - 'ఏది?' అని దేన్ని విచారించి చర్చించినా తెలియబడేవాడు.

730. **యత్** - బ్రహ్మపదార్థాన్ని గురించి ఎలా చర్చించినా తెలియబడేవాడు.

731. **తత్** - పరబ్రహ్మస్వరూపుడు.

732. **పదమనుత్తమమ్** - దేనికి మించిన స్థానం లేదో అలాంటి స్థానమైనవాడు.

733. **లోకబంధుః** - దుఃఖాన్నీ సుఖాన్నీ విన్నవించుకునే చోటైనవాడు.

734. **లోకనాథః** - భూతాలన్నింటినీ శాసించేవాడు.

735. **మాధవః** - మధువనే వాని వంశంలో పుట్టినవాడు.

736. భక్తవత్సలః - భక్తుల విషయంలో తప్పుల్ని ఎంచక వారి విషయంలో వాత్సల్యం కలిగి ఉండేవాడు.

737. సువర్ణవర్ణః - బంగారు రంగువాడు.

738. హేమాంగః - బంగారపు రంగు శరీరచ్ఛాయ కలవాడు.

739. వరాంగః - దివ్యావయవాలు కల్గినవాడు.

740. చందనాంగదీ - పసుపుపచ్చని మంచిగంధం - బాహుపురులూ కలవాడు.

741. వీరహా - వీరులనైనా వధించగలవాడు.

742. విషమః - తనతో సమానుడు లేనివాడు.

743. శూన్యః - లేనట్టుగా అన్పింపచేసేవాడు.

744. ఘృతాశీః - కోరికలు ఏమీ లేనివాడు.

745. అచలః - ఏమాత్రమూ తన నిర్ణయం నుండి కదలనివాడు.

746. చలః - చలించే స్వభావ మున్నవాడు.

747. అమానీ - భక్తులు ఎన్నిమార్లు మాటతప్పినా అభిమానం లేక రక్షిస్తూనే ఉండేవాడు.

748. మానదః - తత్త్వజ్ఞులైనవారికి దేహాభిమానాన్ని తొలగించేవాడు.

749. మాన్యః - అందఱిచేతా పూజింపదగియున్నవాడు.

750. లోకస్వామీ - పదునాల్గు లోకాలకీ ప్రభువు.

751. త్రిలోకధృక్ - మూడు లోకాలనీ చోటు తప్పకుండా నిలబడేల చేసేవాడు.

752. సుమేధాః - చెప్పలేని బుద్ధిబలం కలవాడు.

753. మేధజః - యజ్ఞం నించి పుట్టేవాడు.

754. ధన్యః - తలిచిన కార్యాన్ని సఫలం చేసుకునేవాడు

755. సత్యమేధాః - తన ఆలోచన ఏనాడూ అసత్యం కానీయనివాడు

756. ధరాధరః - ఆదిశేషుని చేత భూమిని నిరంతరం మోయిస్తుండేవాడు.

757. తేజోవృషః - సూర్యునిరూపంలో ఉండి వర్షించేవాడు.

758. ద్యుతిధరః - కాంతితో ఉండేవాడు.

759. సర్వశస్త్రభృతాంవరః - శస్త్రాలని ధరించిన వారందఱిలో శ్రేష్ఠుడు

760. ప్రగ్రహః - మనని కట్టివేయగల పగ్గాలని తన చేతిలో ఉంచుకున్నవాడు.

761. నిగ్రహః - నిగ్రహించుకోగల శక్తి కలవాడు.

762. వ్యగ్రః - భక్తుల యిష్టాన్ని గమనించి ఇవ్వడంలో నిమగ్నమైనవాడు.

763. నైకశృంగః - నాలుగు కొమ్ములున్నవాడు.

764. గదాగ్రజః - మంత్రాన్ని తెలిసి ఉచ్చరిస్తే చాలు! ఎదుట కన్పించే లక్షణమున్నవాడు.

765. చతుర్మూర్తిః - యుగానికొక్క రూప - అవతారాలతో ఆవిర్భవించేవాడు.

766. చతుర్బాహుః - దేవకీ వసుదేవుల పుత్రుడై నాల్గుచేతులతో పుట్టినవాడు.

767. చతుర్వ్యూహః - తనని అర్థం చేసుకునేందుకు నాల్గు విధానాల కలవాడు.

768. చతుర్గతిః - నాలుగు ఆశ్రమాలవారికీ గమ్యమైనవాడు.

769. చతురాత్మా - మనస్సూ, బుద్ధీ, అహంకారమూ చిత్తమనే నాలుగూ తనకి ఆశ్రయమైనవాడు.

770. చతుర్భావః - ధర్మార్థ కామమోక్షాలనే నాల్గింటికీ ఆధారమైనవాడు.

771. **చతుర్వేదవిత్** - నాలుగువేదాల అర్థాన్నీ తెలిసినవాడు.

772. **ఏకపాత్** - ఒక్క అంశతోనే నాల్గులోకాల్లోనూ వ్యాపించగలవాడు.

773. **సమావర్తః** - కాలచక్రాన్ని సమపద్ధతిలో తిప్పేవాడు.

774. **అనివృత్తాత్మా** - ఏ మాత్రమూ తొలగిపోని రూపం కలవాడు.

775. **దుర్జయః** - జయింప శక్యం కానివాడు.

776. **దురతిక్రమః** - అష్టదిక్పాలకులకూడా ఎవరిని కాదని పోలేదో అతడు.

777. **దుర్లభః** - సామాన్యభక్తితో పొంద వీలుకానివాడు.

778. **దుర్గమః** - ఎంతో కష్టమ్మీద తెలియవీలైనవాడు.

779. **దుర్గః** - తనకోసం పరితపించే వారికి లభించేవాడు.

780. **దురావాసః** - యోగులకూడా మనసులో నిలుపుకోబడ వీలైనవాడు.

781. **దురారిహా** - దానవులైనవారిని వధించేవాడు.

782. **శుభాంగః** - మంగలప్రదమైన శరీరావయవాలు కలవాడు.

783. **లోకసారంగః** - లోకంలోని విశేషాలన్నింటినీ గ్రహించేవాడు.

784. సుతంతుః - ప్రపంచమనే సుందరమైన తాడు కలవాడు.

785. తంతువర్ధనః - ప్రపంచాన్ని వృద్ధిపొందించేవాడు.

786. ఇంద్రకర్మా - ఇంద్రుని కర్తవ్యాన్ని తానై చేసేవాడు.

787. మహాకర్మా - పంచభూతాలూ చేయగల కర్తవ్యాన్ని తానై చేసేవాడు.

788. కృతకర్మా - చేయవలసిందంటూ ఏమీలేనివాడు.

789. కృతాగమః - వేదాన్ని శాస్త్రంగా రచించినవాడు.

790. ఉద్భవః - ఉత్తమ జన్మని మాత్రమే ఎత్తేవాడు.

791. సుందరః - సమస్తాన్నీ మించిన సౌభాగ్యం కలవాడు.

792. సుందః - ఎంతో మనశ్శాంతిని కల్గించేవాడు.

793. రత్ననాభః - సుందరమైన బొడ్డు కలిగినవాడు (ఎన్నిటినో సృష్టించి పోషించగలవాడు)

794. సులోచనః - దూరపు చూపు కలవాడు.

795. అర్కః - పరమపూజ్యుడైనవాడు.

796. వాజసనః - మహాన్నదాత యైనవాడు.

797. శృంగీ - శృంగం ఉండే ప్రలయకాలంలో మత్స్య రూపాన్ని ధరించినవాడు.

798. **జయంతః** - శత్రువులని జయించేవాడు.

799. సర్వవిజ్జయీ - అందరినీ జయించే స్వభావం కలవాడు.

800. **సువర్ణబిందుః** - ఓంకార రూపానికి ఆధారమైనవాడు.

801. **అక్షోభ్యః** - కలతపెట్ట వీలుకానివాడు.

802. సర్వ వాగీశ్వరేశ్వరః - బ్రహ్మాదులందరికీ ప్రభువైనవాడు.

803. **మహాహ్రదః** - ఆనందం పొందవీలైన సరోవరం లాంటివాడు.

804. **మహాగర్తః** - దాటవీల్లేని పెద్ద కందకం వంటివాడు.

805. **మహాభూతః** - సత్యమే రూపంగా కలవాడు.

806. **మహానిధిః** - ఏ విషయానికైనా నిధివంటివాడు.

807. **కుముదః** - భూభారాన్ని తగ్గించి ఆనందించేవాడు.

808. **కుందరః** - భూమిని చీల్చగలవాడు.

809. **కుందః** - భూమిని కశ్యపునికి దానమిచ్చినవాడు.

810. పర్జన్యః - మేఘంలా కోర్కెలని వర్షించగలవాడు.

811. పావనః - తలచినంతనే పవిత్రం చేసేవాడు.

812. అనిలః - భక్తసులభుడు.

813. అమృతాశః - అమృతమే తనకి ఆహారంగా కలవాడు.

814. అమృతవపుః - చావెఱుగని శరీరం కలవాడు.

815. సర్వజ్ఞః - అన్నిటినీ తెలిసినవాడు.

816. సర్వతోముఖః - అన్నివైపులా తన ముఖాలు కలవాడు.

817. సులభః - అల్పారాధనం చేతకూడా లభించగలవాడు.

818. సువ్రతః - భక్త రక్షణమే వ్రతంగా కలవాడు.

819. సిద్ధః - ఆధారపడడాన్ని కలిగి ఉండనివాడు.

820. శత్రుజిత్ - దేవతా శత్రువులని జయించేవాడు.

821. శత్రుతాపనః - దేవ విరోధులని తపింపజేసేవాడు.

822. న్యగ్రోధః - అన్నిటికీ పైన ప్రకాశించేవాడు.

823. ఉదుంబరః - శాశ్వతమైనవాడు.

824. అశ్వత్థః - అగ్నియందు కూడా ఉండేవాడు.

825. చాణూరాంధ్రనిషూదనః - చాణూరుడనే రాక్షసుణ్ణి చంపినవాడు.

826. సహస్రార్చిః - వేయి కిరణాల అగ్ని కలవాడు.

827. సప్తజిహ్వః - ఏడునాల్కల అగ్నులూ తనవైనవాడు.

828. సప్తైధాః - ఏడువిధాలైన ప్రకాశం కలవాడు.

829. సప్తవాహనః - 'సప్త' అనే పేరున్న గుఱ్ఱం వాహనంగా కలవాడు.

830. అమూర్తిః - మూర్తి లేనివాడు.

831. అనఘః - పాపం ఎఱుగనివాడు.

832. అచింత్యః - ఇలాటి రూపమని చింతింప వీలుకానివాడు.

833. భయకృద్ - దుర్మార్గులకి భయాన్ని కల్గించేవాడు.

834. భయనాశనః - భయాన్ని తొలగించేవాడు.

835. అణుః - అతిసూక్ష్మరూపుడు.

836. బృహత్ - మిక్కిలిగా విస్తరించినవాడు.

837. కృశః - కృశించిన రూపంతో ఉండగలవాడు.

838. స్థూలః - మిక్కిలి విశాలరూపంతో ఉండగలవాడు.

839. గుణభృత్ - సత్వ రజస్తమో గుణాలకి అధిష్ఠానమైనవాడు.

840. నిర్గుణః - గుణాలన్నింటికీ అతీతుడు.

841. మహాన్ - తానుగా దానిలో ఉంటూ కూడా, దానికి అతీతంగా ఉండేవాడు.

842. అధృతః - ఎవరిచేతనూ ధరింపబడనివాడు.

843. స్వధృతః - తానే తనకి ఆధారమైనవాడు.

844. స్వాస్థ్యః - వేదం తన ముఖం నిండుగా కలవాడు.

845. ప్రాగ్వంశః - ప్రాచీనవిధానానికే కట్టుబడ్డవాడు.

846. వంశవర్ధనః - ప్రపంచాన్ని వృద్ధి పొందించేవాడు.

847. భారభృత్ - భూభారాన్ని సమర్థవంతంగా మోసేవాడు.

848. కథితః - పురాణ-ఇతిహాసాదుల ద్వారా తనని గూర్చి చెప్పబడినవాడు.

849. యోగీ - యోగమార్గం ద్వారా సాధ్యమైనవాడు.

850. యోగీశః - యోగులకి ప్రభువైనవాడు.

851. సర్వకామదః - అన్ని కోరికలనీ ఈయ సమర్థుడు.

852. ఆశ్రమః - సంసార శ్రమని పొందేవారికి విశ్రాంతి నిచ్చేవాడు.

853. **శ్రమణః** - ఏ కోరికా లేని నిజమైన సంన్యాసి.

854. **క్షామః** - దుర్మార్గులని నశింపజేసేవాడు.

855. **సుపర్ణః** - తన సంసార వృక్షానికి వేదాలే ఆకులుగా కలవాడు.

856. **వాయువాహనః** - వాయువే తనకి ఆధారమై (వాయిద్యాల ద్వారా తన చరిత్ర) కీర్తింపబడేవాడు.

857. **ధనుర్ధరః** - ధనుస్సు ద్వారా శత్రువులని నశింపచేసేవాడు.

858. **ధనుర్వేదః** - ధనుర్వేదమే తన రూపమైనవాడు.

859. **దండః** - ధనుర్వేదమే తన రూపమైనవాడు.

860. **దమయితా** - యమునిలా దండించేవాడు.

861. **దమః** - దమమైనవాడు.

862. **అపరాజితః** - పరాజయాన్ని ఎప్పుడూ ఎఱుగనివాడు.

863. **సర్వసహః** - సమస్త శత్రువులనీ జయించగలవాడు.

864. **నియంతా** - తన పనిలో అందఱికీ భాగస్వామ్యాన్ని కల్గించేవాడు.

865. అనియమః - తనకంటూ ఒక నియమం లేనివాడు.

866. అయమః - యముని బాధని ఎఱుగనే ఎఱుగనివాడు.

867. సత్త్వవాన్ - సత్త్వగుణం కలవాడు.

868. సాత్త్వికః - సత్త్వమే స్థానంగా కలవాడు.

869. సత్యః - సాధుస్వభావంతో ఉండేవాడు.

870. సత్యధర్మపరాయణః - సత్య ధర్మమార్గాల్లో దీక్ష కలవాడు.

871. అభిప్రాయః - ప్రపంచం తనలో ప్రవేశిస్తున్నవాడు (అభి+ప్రాయుడు)

872. ప్రియార్హః - ప్రియ వస్తువుని పొందడానికి అన్నివిధాలా అర్హుడైనవాడు.

873. అర్హః - సకల పూజా సామగ్రితోనూ పూజింపదగినవాడ

874. ప్రియకృద్ - అందరికీ ప్రియాన్నే చేసేవాడు.

875. ప్రీతివర్ధనః - సంతోషాన్ని పెంపొందించేవాడు.

876. విహాయసగతిః - ఆకాశమే తన మార్గంగా కలవాడు.

877. జ్యోతిః - తనంత తానుగా ప్రకాశించేవాడు.

878. సురుచిః - కాంతి కలిగి, కాంతినీయగలవాడు.

879. **హుతభుక్** - అగ్నిలో పడ్డ నేతిని ఇష్టంగా స్వీకరించేవాడు.

880. **విభుః** - ముల్లోకాలకీ ప్రభువు.

881. **రవిః** - సాక్షాత్తూ సూర్యరూపుడైనవాడు.

882. **విరోచనః** - అనేకవిధాలుగా ప్రకాశించేవాడు.

883. **సూర్యః** - శోభని కల్గించేవాడు.

884. **సవితా** - జగత్తుని పుట్టించేవాడు.

885. **రవిలోచనః** - సూర్యుడే తనకి కన్నుగా కల్గినవాడు.

886. **అనంతః** - ఆదిశేషుని స్వరూపమైనవాడు.

887. **హుతభుక్** - హవిస్సుని స్వీకరించేవాడు.

888. **భోక్తా** - జగత్తుని అనుభవించేవాడు.

889. **సుఖదః** - మోక్షసుఖాన్ని ఇచ్చేవాడు.

890. **నైకజః** - అనేకావతారాల కోసం ఎన్నోమార్లు పుట్టేవాడు.

891. **అగ్రజః** - అందరికీ పెద్ద అయినవాడు.

892. **అనిర్విణ్ణః** - దుఃఖమే ఎరగనివాడు.

893. **సదామర్షీ** - సత్పురుషులని అనుకూలభావంతో క్షమించేవాడు.

894. లోకాధిష్ఠానమ్ - లోకానికి అధిష్ఠానమైనవాడు.

895. అద్భుతః - ఎప్పటికప్పుడు ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించేవాడు.

896. సనాత్ - చిరకాలం నుంచీ ఉన్నవాడు.

897. సనాతనతమః - బ్రహ్మాదులకన్నా కూడా పురాతనుడు.

898. కపిలః - కపిలవర్ణం కలవాడు.

899. కపిః - నీటిని తాగే లక్షణమున్నవాడు. (సూర్యరూపుడు)

900. అవ్యయః - ప్రాణులందరూ వ్యయమైపోయినా తాను తానుగానే ఉండేవాడు.

901. స్వస్తిదః - శుభాన్ని అనుగ్రహించేవాడు.

902. స్వస్తికృత్ - శుభాన్ని కలుగచేసేవాడు.

903. స్వస్తి - మంగలస్వరూపుడు.

904. స్వస్తిభుక్ - శుభాన్నే స్వీకరించేవాడు.

905. స్వస్తిదక్షిణః - శీఘ్రంగా శుభాలని కలగచేసేవాడు.

906. అరౌద్రః - రౌద్రస్వభావం ఏ మాత్రమూ లేనివాడు.

907. కుండలీ - కర్మ జ్ఞానాలనే రెంటినీ కుండలాలు ధరించినవాడు.

908. చక్రీ - మనస్తత్వానికి ప్రతీకగా చక్రాన్ని పట్టినవాడు.

909. విక్రమీ - కార్యప్రారంభమూ - సాధనా అనే రెండు లక్షణాలూ ఉన్నవాడు.

910. ఊర్జితశాసనః - వేదాలూ స్మృతులూ మాత్రమే తన శాసనాలుగా కలవాడు.

911. శబ్దాతిగః - ఎంతగా చెప్పినా తన గురించి మిగిలిపోయే విశేషమున్నవాడు.

912. శబ్దసహః - వేదాలన్నీ ఎవనిపరంగా సమన్వయింప బడ్డాయో అతడు.

913. శిశిరః - విశ్రాంతి స్థానమైనవాడు.

914. శర్వరీకరః - అవివేకులకీ జ్ఞానులకీ కూడా రాత్రివంటి సంసారాన్ని కల్గించేవాడు.

915. అక్రూరః - కోపం - తద్వారా క్రూరతా లేనివాడు.

916. పేశలః - మనోవాక్కాయ కర్మలద్వారా రమణీయంగా ఉండేవాడు.

917. దక్షః - సమర్థునికి కావలసిన ఉ[illegible] [illegible]ణాలూ కలవాడు.

918. దక్షిణః - రాక్షసులని హింసించేవాడు.

919. క్షమిణాంవరః - కార్యసాధనలో ఓర్పూ - శక్తీ కలవాడు.

920. విద్వత్తమః - సర్వాన్నీ చూడగల అమోఘశక్తి కలవాడు.

921. వీతభయః - సంసారభయం ఏ మాత్రమూ లేనివాడు.

922. పుణ్యశ్రవణకీర్తనః - ఎవరిని గురించి విన్నా పాడినా స్తుతించినా పుణ్యం కల్గుతుందో అతడు.

923. ఉత్తారణః - సంసార సముద్రాన్ని దాటించగలవాడు.

924. దుష్కృతిహా - పాపుల్ని నశింపచేసేవాడు.

925. పుణ్యః - స్మరిస్తే చాలు పుణ్యాన్ని కల్గచేసేవాడ

926. దుఃస్వప్ననాశనః - రాబోయే అనర్థాన్ని తొలగించేవాడు.

927. వీరహా - సంసారుల కష్టాన్ని తొలగించేవాడు.

928. రక్షణః - ముల్లోకాలనీ సత్వంతో రక్షించేవాడు.

929. సంతః - సజ్జనుల రూపంతో(లో) ఉండేవాడు.

930. **జీవనః** - ప్రాణాలని ఇచ్చి జీవింపచేసేవాడు.

931. **పర్యవస్థితః** - అన్నివైపులా వ్యాపించి ఉన్నవాడు.

932. **అనంతరూపః** - వీని అవతారాలెన్నెన్నో అయినవాడు. (అ+అంతరూపుడు)

933. **అనంతశ్రీః** - చెప్పలేనంత శక్తికలవాడు.

934. **జితమన్యుః** - కోపాన్ని జయించినవాడు.

935. **చతురశ్రః** - తగిన ఫలాన్ని వ్యక్తుల కర్మలకి అనుగుణంగా ఇచ్చేవాడు.

936. **భయాపహః** - సంసారభయాన్ని పోగొట్టువాడు.

37. **గభీరాత్మా** - గంభీరరూపం కలవాడు.

38. **విదిశః** - విశేషఫలాన్నిచ్చేవాడు.

939. **వ్యాదిశః** - ఇంద్రాదులని అనేకవిధాలుగా ఆజ్ఞాపించేవాడు.

940. **దిశః** - అర్థమయ్యేలా ఉపదేశించేవాడు.

941. **అనాదిః** - తనకంటూ ఒక కారణం లేనివాడు.

942. **భూఃభవః** - భూమికూ్కాడా ఆధారమైనవాడు.

943. లక్ష్మీః - సర్వానికీ అలంకారమైనవాడు.

944. సువీరః - చక్కని కదలికలూ నడకలూ కలవాడు.

945. రుచిరాంగదః - తేజోవంతమైన బాహుపురులు కలవాడు.

946. జననః - ప్రాణుల్ని పుట్టించేవాడు.

947. జనజన్మాదిః - జన్మించేవారి జన్మ(ల)కి మూలకారణా మైనవాడు.

948. భీమః - దోషికి భయాన్ని కల్గించేవాడు.

949. భీమపరాక్రమః - భయంకర పరాక్రమాన్ని చూపేవాడు.

950. ఆధారనిలయః - పంచభూతాలకీ ఆధారమైనవాడు.

951. అధాతా - మరో బ్రహ్మ రక్షకుడూ లేనివాడు.

952. పుష్పహాసః - ప్రపంచాన్ని పుష్పంలా వికసింపచేసేవాడు. (లేదా ఆకర్షణీయంగా నవ్వేవాడు).

953. ప్రజాగరః - ప్రజారక్షణ కోసం ఎప్పుడూ మేల్కొనే ఉండేవాడు.

954. ఊర్ధ్వగః - అందరికీ పైన ఉండేవాడు.

955. సత్పథాచారః - సజ్జనుల కర్మలనే ఆచరించేవాడు.

956. ప్రాణదః - పరీక్షిత్తు మొదలైనవారికి ప్రాణాన్నిచ్చేవాడు.

957. ప్రణవః - ఓంకార రూపమైనవాడు.

958. పణః - పుణ్యాన్ని మూల్యంగా తీసుకుని ఫలితాన్ని ఎక్కువగా ఇచ్చేవాడు.

959. ప్రమాణమ్ - ప్రమాణమైనవాడు.

960. ప్రాణనిలయః - జీవుల్ని తనలోకి లయింపచేసేవాడు.

961. ప్రాణభృత్ - ప్రాణాలని అన్నంతో పోషించేవాడు.

962. ప్రాణజీవనః - పంచవాయువులూ ఎవరినాధారం చేసుకుని నడుస్తున్నాయో అతడు.

963. తత్త్వమ్ - బ్రహ్మపదార్థమైనవాడు.

964. తత్త్వవిత్ - ఉన్నదాని నున్నట్లుగా తెలుసుకునేవాడు.

965. ఏకాత్మా - ఆత్మస్వరూపమెవడో - ఒక్కడే అయిన అతడు

966. జన్మమృత్యుజరాతిగః - జన్మమృత్యు వార్ధక్యాలకి అతీతుడు.

967. **భూర్భువస్స్వస్తరుః** - ముల్లోకాలవారూ తరించడానికి కారణం.

968. **తారః** - సంసార సముద్రాన్ని దాటించేవాడు.

969. **సవితా** - సమస్తలోకానికీ తండ్రిలాటివాడు.

970. **ప్రపితామహః** - బ్రహ్మ పుట్టుకకి చోటు అయినవాడు.

971. **యజ్ఞః** - యజ్ఞమే తన స్వరూపమైనవాడు.

972. **యజ్ఞపతిః** - యజ్ఞాన్ని రక్షించేవాడు.

973. **యజ్వా** - యజ్ఞమయ్యేంతవరకూ ఉండేవాడు.

974. **యజ్ఞాంగః** - యజ్ఞాలే అవయవాలుగా కలవాడు.

975. **యజ్ఞవాహనః** - యజ్ఞాలే వాహనంగా కలవాడు.

976. **యజ్ఞభృత్** - యజ్ఞాన్ని భరించేవాడు.

977. **యజ్ఞకృత్** - యజ్ఞాన్ని సృష్టి ఆరంభంలోనూ అంతంలోనూ కూడా చేసేవాడు.

978. **యజ్ఞీ** - యజ్ఞాల్లో ఆరాధింపబడే మూర్తి.

979. **యజ్ఞభుక్** - యజ్ఞఫలాన్ని అనుభవించేవాడు.

980. **యజ్ఞసాధనః** - యజ్ఞాలే సాధనంగా కలవాడు.

981. యజ్ఞాంతకృత్ - పూర్ణాహుతి ద్వారా యాగం ముగిసిందని ప్రకటించేవాడు.

982. యజ్ఞగుహ్యమ్ - తనకీ యజ్ఞానికీ భేదమే లేనివాడు.

983. అన్నమ్ - ప్రాణుల జీవనానికి ఆధారమైనవాడు.

984. అన్నాదః - అందఱూ తినబోయే ఆహారాన్ని ముందుగా తినేవాడు.

985. ఆత్మయోనిః - ప్రపంచ సృష్టికి కారణమే తానైనవాడు.

986. స్వయంజాతః - తనకుతానై పుట్టినవాడు.

987. వైఖానః - భూమిని త్రవ్వగల నైపుణ్యమున్నవాడు.

988. సామగాయనః - సామవేదాన్ని నిరంతరం గానం చేస్తుండేవాడు.

989. దేవకీనందనః - దేవకికి పుత్రుడైనవాడు.

990. స్రష్టా - లోకాలని సృష్టిచేసేవాడు.

991. క్షితీశః - భూమిని ఏలేవాడు.

992. పాపనాశనః - తలచినంతలో పాపాలని నశింపచేసేవాడు.

993. శంఖభృత్ - శంఖాన్ని ధరించినవాడు. (పాంచజన్యం)

994. నందకీ - నందకమనే కత్తిని ధరించినవాడు.

995. చక్రీ - సుదర్శనమనే చక్రాన్ని ధరించినవాడు.

996. శార్ఙ్గధన్వా - వింటిని పూనినవాడు.

997. గదాధరః - గదని ధరించినవాడు.

998. రథాంగపాణిః - కాలానికి ప్రతీక అయిన కాలచక్రాన్ని తన అదుపులో ఉంచుకున్నవాడు.

999. అక్షోభ్యః - ఎవరికీ శక్యం గాని తీరులో ఎప్పుడూ ఉండేవాడు.

1000. సర్వప్రహరణాయుధః - ప్రలయకాలంలో దుష్ట శిష్ట జనసర్వాన్నీ అలాగే ఇతర ప్రాణులనీ కూ సంహరించడానికి అన్ని ఆయుధాలనీ ధః కన్పించేవాడూ - సంహరించేవాడూను.

Y

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రమ్

పూర్వపీఠికా ధ్యానమ్

శు క్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయే త్సర్వవి ఘ్నోపశాన్తయే ॥

హరిః ఓమ్

వ్యాసం వసిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్ర మకల్మషమ్ ।
పరాశ రాత్మజం వన్దే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥ 1

వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమో నమః ॥ 2

అవికారాయ శుద్ధాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే ।
స దైకరూప రూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే ॥ 3

యస్య స్మరణ మాత్రేణ జన్మసంసార బంధనాత్,
విముచ్యతే నమ స్తస్మై విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే,
ఓం నమో విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే.

శ్రీ వైశంపాయన ఉవాచ

శ్రుత్వా ధర్మా నశేషేణ పావనాని చ సర్వశః ।
యుధిష్ఠిర శ్శాన్తనవం పునరే వాభ్యభాషత ॥ 1

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

కి మేకం దై వతం లోకే? కిం వా ప్యేకం పరాయణమ్?
స్తువంతః కం క మర్చన్తః ప్రాప్నుయు ర్మానవా శ్శుభమ్? 2

కో ధర్మ స్సర్వధర్మాణాం భవతః పరమో మతః?
కిం జప న్ముచ్యతే జంతు ర్జన్మ సంసార బంధనాత్? 3

శ్రీ భీష్మ ఉవాచ

జగత్ప్రభుం దేవదేవ మనంతం పురు షోత్తమమ్ ।
స్తువ న్నామ సహస్రేణ పురుష స్సత తోత్థితః ॥ 4

తమేవ చార్చయ న్నిత్యం భక్త్యా పురుష మవ్యయమ్ ।
ధ్యాయన్ స్తువ న్నమస్యం శ్చ యజమాన స్త మేవ చ ॥ 5

అనాదినిధనం విష్ణుం సర్వలోక మ హేశ్వరమ్ ।
లోకాధ్యక్షం స్తువన్నిత్యం సర్వదుః ఖాతిగో భవేత్ ॥ 6

బ్రహ్మణ్యం సర్వధర్మజ్ఞం లోకానాం కీర్తివర్ధనమ్ ।
లోకనాథం మహద్భూతం సర్వభూత భ వోద్భవమ్ ॥ 7

ఏష మే సర్వధర్మాణాం ధర్మో ऽ ధికతమో మతః ।
యుద్భక్త్యా పుండరీకాక్షం స్తవై రర్చే న్నర స్సదా ॥ 8

పరమం యో మహత్తేజః పరమం యో మహత్తపః ।
పరమం యో మహద్బ్రహ్మ పరమం యః పరాయణమ్ ॥ 9

పవిత్రాణాం పవిత్రం యో మంగలానాం చ మంగలమ్ ।
దైవతం దేవతానాం చ భూతానాం యోऽవ్యయః పితా ॥ 10

యత స్సర్వాణి భూతాని భవ న్త్యాదియుగాగమే ।
యస్మిం శ్చ ప్రలయం యాంతి పునరేవ యుగక్షయే ॥ 11

తస్య లోకప్రధానస్య జగ న్నాథస్య భూపతే ।
విష్ణో ర్నామ సహస్రం మే శృణు పాపభ యాపహమ్ ॥ 12

యాని నామాని గౌణాని విఖ్యాతాని మహాత్మనః ।
ఋషిభిః పరిగీతాని తాని వక్ష్యామి భూతయే ॥ 13

ఋషి ర్నామ్నాం (విష్ణోర్నామ) సహస్రస్య వేదవ్యాసో మహామునిః ।
ఛందో ऽనుష్టు ప్తథా దేవో భగవాన్ దేవకీసుతః ॥ 14

అమృతాం శూద్భవో బీజం శక్తి ర్దేవకి నందనః ।
త్రిసామా హృదయం తస్య శాంత్యర్థే వినియుజ్యతే ॥ 15

విష్ణుం జిష్ణుం మహావిష్ణుం ప్రభవిష్ణుం మహేశ్వరమ్ ।
అ నేకరూపదైత్యాంతం నమామి పురుషోత్తమమ్ ॥ 16

అస్యశ్రీ విష్ణో ర్దివ్యసహస్రనామస్తోత్ర మహామంత్రస్య శ్రీ వేదవ్యాసో భగవాన్నృషిః - అనుష్టుప్ ఛందః - శ్రీ మహావిష్ణు పరమాత్మా శ్రీమ న్నారాయణోదేవతా - అమృతాంశూద్భవో భానురితి బీజమ్ - దేవకీనందన స్స్రష్టేతి శక్తిః - ఉద్భవః క్షోభణో దేవ ఇతి పరమోమంత్రః - శంఖభృన్నందకీ చక్రీతి కీలకమ్ - శార్ఙ్గధన్వాగదాధర ఇత్యస్త్రమ్- రథాంగపాణి రక్షోభ్య ఇతి నేత్రమ్ - త్రిసామా సామగ స్సామేతి కవచమ్ - ఆనందం పరబ్రహ్మేతియోనిః- ఋతు స్సుదర్శన కాల ఇతి దిగ్బంధః, విశ్వరూప ఇతిధ్యానమ్, శ్రీ మహావిష్ణు ప్రీత్యర్థే కైంకర్యరూపే శ్రీ మహావిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర జపే (పారాయణే) వినియోగః .

పారాయణ ప్రారంభ ధ్యానమ్

క్షీరోదన్వత్ప్రదేశే శుచిమణి విల సత్సైకతే మౌక్తికానాం
మాలాక్లుప్తాసనస్థః స్ఫటికమణి నిభై ర్మౌక్తికై ర్మండితాంగః
శుభ్రై రభ్రై రుదభ్రై రుపరివిరచితై ర్ముక్త పీయూషవర్షై
రానన్దీ నః పునీయా దరి నలిన గదా శంఖ పాణి ర్ముకుందః ॥
భూః పాదౌ యస్య నాభి ర్వియ దసు రనిల శ్చంద్రసూర్యౌ చ నేత్రే
కర్ణా వాశా శ్శిరో ద్యౌ ర్ముఖమపి దహనో యస్య వాస్తేయ మబ్ధిః।
అన్తస్థం యస్య విశ్వం సురనరఖగగోభోగి గంధర్వదైత్యై
శ్చిత్రం రంరమ్యతే తం త్రిభువనవపుషం విష్ణు మీశం నమామి ॥
శాన్తాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశం
విశ్వాకారం గగన సదృశం మేఘవర్ణం శుభాంగమ్ ।
లక్ష్మీకాన్తం కమలనయనం యోగిహృ ద్ధ్యానగమ్యం
వందే విష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైక నాథమ్ ॥
మేఘశ్యామం పీతకౌశేయవాసం శ్రీవత్సాంకం కౌస్తుభోద్భాసితాంగం।
పుణ్యోపేతం పుండరీకాయతాక్షం విష్ణుం వందే సర్వలోకైకనాథమ్ ॥
సశంఖ చక్రం సకిరీటకుండలం సపీతవస్త్రం సరసీరుహేక్షణమ్,
సహారవక్షఃస్థలశోభి కౌస్తుభం నమామి విష్ణుం శిరసా చతుర్భుజమ్ ॥
ఛాయాయాం పారిజాతస్య హేమ సింహాసనోపరి,
ఆసీన మంబుదశ్యామ మాయతాక్ష మలంకృతమ్.
చంద్రాననం చతుర్బాహుం శ్రీవత్సాంకిత వక్షసమ్,
రుక్మిణీ సత్యభామాభ్యాం సహితం కృష్ణ మాశ్రయే. (హరిః ఓం తత్సత్. ఇతి పూర్వ పీఠికా.)

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రమ్

హరిః ఓమ్.

విశ్వం విష్ణు ర్వషట్కారో భూతభవ్యభవత్ప్రభుః ।
భూతకృ ద్భూతభృ ద్భావో భూతాత్మా భూత భావనః ॥ 1

పూతాత్మా పరమాత్మా చ ముక్తానాం పరమాగతిః ।
అవ్యయః పురుష స్సాక్షీ క్షేత్రజ్ఞో ఽ క్షర ఏవ చ ॥ 2

యోగో యోగవిదాం నేతా ప్రధానపురుషేశ్వరః ।
నారసింహవపుః శ్రీమాన్ కేశవః పురుషోత్తమః ॥ 3

సర్వ శ్శర్వ శ్శివ స్థాణు ర్భూతాది ర్నిధి రవ్యయః ।
సంభవో భావనో భర్తా ప్రభవః ప్రభు రీశ్వరః ॥ 4

స్వయమ్భూ శ్శమ్భు రాదిత్యః పుష్కరాక్షో మహాస్వనః ।
అనాదనిధనో ధాతా విధాతా ధాతురుత్తమః ॥ 5

అప్రమేయో హృషీకేశః పద్మనాభో ఽ మరప్రభుః ।
విశ్వకర్మా మనుస్త్వష్టా స్థవిష్ఠః స్థవిరో ధ్రువః ॥ 6

అగ్రాహ్య శ్శాశ్వతః కృష్ణో లోహితాక్షః ప్రతర్దనః ।
ప్రభూత స్త్రికకుద్ధామ పవిత్రం మంగలం పరమ్ ॥ 7

ఈశానః ప్రాణదః ప్రాణో జ్యేష్ఠ శ్శ్రేష్ఠః ప్రజాపతిః ।
హిరణ్యగర్భో భూగర్భో మాధవో మధుసూదనః ॥ 8

ఈశ్వరో విక్రమీ ధన్వీ మేధావీ విక్రమః క్రమః ।
అనుత్తమో దురాధర్షః కృతజ్ఞః కృతి రాత్మవాన్ ॥ 9

సురేశ శ్శరణం శర్మ విశ్వరేతాః ప్రజాభవః ।
అహ స్సంవత్సరో వ్యాలః ప్రత్యయ స్సర్వదర్శనః ॥ 10

అజ స్సర్వేశ్వర స్సిద్ధ సిద్ధి స్సర్వాది రచ్యుతః ।
వృషాకపి రమేయాత్మా సర్వయోగవినిస్సృతః ॥ 11

వసు ర్వసుమనా స్సత్య స్సమాత్మా సమ్మిత స్సమః ।
అమోఘః పుండరీకాక్షో వృషకర్మా వృషాకృతిః ॥ 12

రుద్రో బహుశిరా బభ్రు ర్విశ్వయోని శ్శుచిశ్రవాః ।
అమృత శ్శాశ్వతస్థాణు ర్వరారోహో మహాతపాః ॥ 13

సర్వగ స్సర్వవి ద్భాను ర్విష్వ క్సేనో జనార్దనః ।
వేదో వేదవి దవ్యంగో వేదాంగో వేదగోచరః ॥ 14

లోకాధ్యక్ష స్సురాధ్యక్షః ధర్మాధ్యక్షః కృతాకృతః ।
చతురాత్మా చతుర్వ్యూహ శ్చతుర్దంష్ట్ర శ్చతుర్భుజః ॥ 15

భ్రాజిష్ణు ర్భోజనం భోక్తా సహిష్ణు ర్జగదాదిజః ।
అనఘో విజయో జేతా విశ్వయోనిః పునర్వసుః ॥ 16

ఉపేంద్రో వామనః ప్రాంశు రమోఘ శ్శుచి రూర్జితః ।
అతీంద్ర స్సంగ్రహ స్సర్గో ధృతాత్మా నియమో యమః ॥ 17

వేద్యో వైద్య స్సదాయోగీ వీరఘ్నో మాధవో మధుః ।
అతీంద్రియో మహామాయో మహోత్సాహో మహాబలః ॥ 18

మహాబుద్ధి ర్మహావీర్యో మహాశక్తి ర్మహాద్యుతిః ।
అనిర్దేశ్యవపు శ్శ్రీమా నమేయాత్మా మహాద్రిధృత్ ॥ 19

మహేష్వాసో మహీభర్తా శ్రీనివాస స్సతాం గతిః ।
అనిరుద్ధ స్సురానందో గోవిందో గోవిందాం పతిః ॥ 20

మరీచి ర్దమనో హంస స్సుపర్ణో భుజగోత్తమః ।
హిరణ్యనాభ స్సుతపాః పద్మనాభః ప్రజాపతిః ॥ 21

అమృత్యు స్సర్వదృ క్సింహ స్సన్ధాతా సన్ధిమాన్ స్థిరః ।
అజో దుర్మర్షణ శ్శాస్తా విశ్రుతాత్మా సురారిహా ॥ 22

గురు ర్గురుతమో ధామ స్సత్య స్సత్య పరాక్రమః ।
నిమిషో ऽ నిమిష స్స్రగ్వీ వాచస్పతి రుదారధీః ॥ 23

అగ్రణీ ర్గ్రామణీ శ్రీమా న్న్యాయో నేతా సమీరణః ।
సహస్రమూర్ధా విశ్వాత్మా సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్ ॥ 24

ఆవర్తనో నివృత్తాత్మా సంవృత స్సంప్రమర్దనః ।
అహ స్సంవర్తకో వహ్ని రనిలో ధరణీధరః ॥ 25

సుప్రసాదః ప్రసన్నాత్మా విశ్వసృ డ్విశ్వభు గ్విభుః ।
సత్కర్తా సత్కృత స్సాధు ర్జహ్ను ర్నారాయణో నరః ॥ 26

అసంఖ్యేయో ऽ ప్రమేయాత్మా విశిష్ట శ్శిష్టకృ చ్ఛుచిః ।
సిద్ధార్థ స్సిద్ధసంకల్ప స్సిద్ధిద స్సిద్ధిసాధనః ॥ 27

వృషాహీ వృషభో విష్ణు ర్వృషపర్వా వృషోదరః ।
వర్ధనో వర్ధమానశ్చ వివిక్త శ్శ్రుతిసాగరః ॥ 28

సుభుజో దుర్ధరో వాగ్మీ మహేంద్రో వసుదో వసుః ।
నైకరూపో బృహద్రూపః శిపివిష్టః ప్రకాశనః ॥ 29

ఓజ స్తేజోద్యుతిధరః ప్రకాశాత్మా ప్రతాపనః ।
ఋద్ధః స్పష్టాక్షరో మంత్ర శ్చంద్రాంశు ర్భాస్కరద్యుతి ॥ 30

అమృతాం శూద్భవో భాను శశబిందు స్సు రేశ్వరః ।
ఔషధం జగతస్సేతు స్సత్యధర్మపరాక్రమః ॥ 31

భూతభవ్యభవన్నాథః పవనః పావనోఽనలః ।
కామహా కామకృత్కాన్తః కామః కామప్రదః ప్రభుః ॥ 32

యుగాదికృ ద్యుగావర్తో నైకమాయో మహాశనః ।
అదృశ్యో వ్యక్త రూప శ్చ సహస్రజి దనంతజిత్ ॥ 33

ఇష్టో విశిష్ట శ్శిష్టేష్టః శిఖండి ర్నహుషో వృషః ।
క్రోధహా క్రోధకృత్కర్తా విశ్వబాహు ర్మహీధరః ॥ 34

అచ్యుతః ప్రథితః ప్రాణః ప్రాణదో వాసవానుజః ।
అపాంనిధి రధిష్ఠాన మప్రమత్తః ప్రతిష్ఠితః ॥ 35

స్కన్దః స్కన్దధరో ధుర్యో వరదో వాయువాహనః ।
వాసుదేవో బృహద్భాను రాదిదేవః పురన్దరః ॥ 36

అశోక స్తారణ స్తార శ్శూర శ్శౌరి ర్జనేశ్వరః ।
అనుకూల శ్శతావర్తః పద్మీ పద్మని భేక్షణః ॥ 37

పద్మనాభోఽరవిందాక్షః పద్మగర్భ శ్శరీరభృత్ ।
మహర్ధి ర్ఋద్ధో వృద్ధాత్మా మహాక్షో గరుడధ్వజః ॥ 38

అతుల శ్శరభో భీమ స్సమయజ్ఞో హవి ర్హరిః ।
సర్వలక్షణలక్షణ్యో లక్ష్మీవాన్ సమితింజయః ॥ 39

విక్షరో రోహితో మార్గో హేతు ర్దామోదర స్సహః ।
మహీధరో మహాభాగో వేగవా నమితాశనః ॥ 40

ఉద్భవః క్షోభణో దేవ శ్రీగర్భః పరమేశ్వరః ।
కరణం కారణం కర్తా వికర్తా గహనో గుహః ॥ 41

వ్యవసాయో వ్యవస్థానః సంస్థాన స్థానదో ధ్రువః ।
పరర్ధిః పరమస్పష్ట స్తుష్టః పుష్ట శ్శుభేక్షణః ॥ 42

రామో విరామో విరజో మార్గో నేయో నయో నయః ।
వీర శ్శక్తిమతాంశ్రేష్ఠో ధర్మో ధర్మవి దుత్తమః ॥ 43

వైకుంఠః పురుషః ప్రాణః ప్రాణదః ప్రణవః పృథుః ।
హిరణ్యగర్భ శ్శత్రుఘ్నో వ్యాప్తో వాయు రధోక్షజః ॥ 44

ఋతు స్సుదర్శనః కాలః పరమేష్ఠీ పరిగ్రహః ।
ఉగ్ర స్సంవత్సరో దక్షో విశ్రామో విశ్వదక్షిణః ॥ 45

విస్తారః స్థావర స్థాణుః ప్రమాణం బీజ మవ్యయమ్ ।
అర్థోఽ నర్థో మహాకోశో మహాభోగో మహాధనః ॥ 46

అనిర్విణ్ణ స్థవిష్ఠో భూ ర్ధర్మయూపో మహామఖః ।
నక్షత్రనేమి ర్నక్షత్రీ క్షమః క్షామ స్సమీహనః ॥ 47

యజ్ఞో ఇజ్యో మహేజ్య శ్చ క్రతు స్సత్రం సతాగతిః ।
40 సర్వదర్శీ విముక్తాత్మా సర్వజ్ఞో జ్ఞాన ముత్తమమ్ ॥ 48

సువ్రత స్సుముఖ స్సూక్ష్మ స్సుఘోష స్సుఖద స్సుహృత్ ।
41 మనోహరో జితక్రోధో వీరబాహు ర్విదారణః ॥ 49

స్వాపన స్స్వవశో వ్యాపీ నై కాత్మా నై కకర్మకృత్ ।
42 వత్సరో వత్సలో వత్సీ రత్నగర్భో ధ నేశ్వరః ॥ 50

ధర్మగుప్ ధర్మకృ ద్ధర్మీ సదసత్క్షర మక్షరమ్ ।
43 అవిజ్ఞాతా సహ స్రాంశు ర్విధాతా కృతలక్షణః ॥ 5

గభస్తినేమి స్సత్త్వస్థ స్సింహో భూతమ హేశ్వరః ।
44 ఆదిదేవో మహాదేవో దే వేశో దేవభృ ద్గురుః ॥ 52

ఉత్తరో గోపతి ర్గోప్తా జ్ఞానగమ్యః పురాతనః ।
45 శరీరభూతభృ ద్భోక్తా కపీంద్రో భూరిదక్షిణః ॥ 53

సోమపోఽమృతప స్సోమః పురుజి త్పురుసత్తమః ।
46 వినయో జయ స్సత్యసంధో దాశార్హ స్సాత్వతాంపతిః ॥ 54

జీవో వినయితా సాక్షీ ముకుందోఽమితవిక్రమః ।
47 అంభోనిధి ర నంతాత్మా మహోదధి శయోఽంతకః ॥ 55

అజో మహార్హ స్స్వాభావ్యో జితామిత్రః ప్రమోదనః ।
ఆనందో నందనో నంద స్సత్యధర్మా త్రివిక్రమః ॥ 56

మహర్షిః కపిలాచార్యః కృతజ్ఞో మేదినీపతిః ।
త్రిపద స్త్రిదశాధ్యక్షో మహాశృంగః కృతాంతకృత్ ॥ 57

మహావరాహో గోవిన్ద స్సుషేణః కనకాంగదీ ।
గుహ్యో గభీరో గహనో గుప్త శ్చక్రగదాధరః ॥ 58

వేధా స్స్వాంగోఽజితః కృష్ణో దృఢ స్సంకర్షణోఽచ్యుతః ।
వరుణో వారుణో వృక్షః పుష్కరాక్షో మహామనాః ॥ 59

భగవాన్ భగహా నందీ వనమాలీ హలాయుధః ।
ఆదిత్యో జ్యోతిరాదిత్య స్సహిష్ణు ర్గతిసత్తమః ॥ 60

సుధన్వా ఖణ్డపరశు ర్దారుణో ద్రవిణప్రదః ।
దివస్పృ క్సర్వదృ గ్వ్యాసో వాచస్పతి రయోనిజః ॥ 61

త్రిసామా సామగ స్సామ నిర్వాణో భేషజో భిషక్ ।
సన్న్యాసకృ చ్ఛమశ్శాన్తో నిష్ఠా శాంతిః పరాయణః ॥ 62

శుభాంగ శ్శాంతిద స్స్రష్టా కుముదః కువలేశయః ।
గోహితో గోపతి ర్గోప్తా వృష భాక్షో వృషప్రియః ॥ 63

అనివర్తీ నివృత్తాత్మా సంక్షేప్తా క్షేమకృ చ్ఛివః ।
శ్రీవత్సవక్షా శ్శ్రీవాస శ్శ్రీపతిః శ్రీమతాంవరః ॥ 64

శ్రీద శ్శ్రీశ శ్శ్రీనివాస శ్శ్రీనిధి శ్శ్రీవిభావనః ।
శ్రీధరః శ్రీకర శ్శ్రేయ శ్శ్రీమాన్ లోకత్రయాశ్రయః ॥ 65

స్వక్ష స్స్వఙ్గ శ్శతానందో నంది ర్జ్యోతిర్గణేశ్వరః ।
విజితాత్మా విధేయాత్మా సత్కీర్తి శ్ఛిన్న సంశయః ॥ 66

ఉదీర్ణ స్సర్వతశ్చక్షు రనీశ శ్శాశ్వత స్థిరః ।
భూశయో భూషణో భూతి ర్విశోక శ్శోకనాశనః ॥ 67

అర్చిష్మా నర్చితః కుంభో విశుద్ధాత్మా విశోధనః ।
అనిరుద్ధో ऽ ప్రతిరథః ప్రద్యుమ్నో ऽ మితవిక్రమః ॥ 68

కాలనేమినిహా వీర శ్శౌరి శ్శూరజనేశ్వరః ।
త్రిలోకాత్మా త్రిలోకేశః కేశవః కేశిహా హరిః ॥ 69

కామదేవః కామపాలః కామీ కాంతః కృతాగమః ।
అనిర్దేశ్యవపు ర్విష్ణు ర్వీరో ऽ నంతో ధనంజయః ॥ 70

బ్రహ్మణ్యో బ్రహ్మకృ ద్బ్రహ్మా బ్రహ్మ బ్రహ్మవివర్ధనః ।
బ్రహ్మవి ద్బ్రాహ్మణో బ్రహ్మీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రాహ్మణప్రియః ॥ 71

మహాక్రమో మహాకర్మా మహాతేజా మహోరగః ।
మహాక్రతు ర్మహాయజ్వా మహాయజ్ఞో మహాహవిః ॥ 72

స్తవ్య స్తవప్రియ స్తోత్రం స్తుతి స్తోతా రణప్రియః ।
పూర్ణః పూరయితా పుణ్యః పుణ్యకీర్తి రనామయః ॥ 73

మనోజవ స్తీర్థకరో వసురేతా వసుప్రదః ।
వాసవో వాసుదేవశ్చ వసు ర్వసుమనా హవిః ॥ 74

సద్గతి స్సత్కృతి స్సత్తా సద్భూతి స్సత్పరాయణః ।
శూరసేనో యదుశ్రేష్ఠ స్సన్నివాస స్సుయామునః ॥ 75

భూతావాసో వాసుదేవ స్సర్వాసు నిలయో నలః ।
దర్పహా దర్పదో దృప్తో దుర్ధరోకథా పరాజితః ॥ 76

విశ్వమూర్తి ర్మహామూర్తి ర్దీపమూర్తి రమూర్తిమాన్ ।
అనేకమూర్తి రవ్యక్త శ్శతమూర్తి శ్శతాననః ॥ 77

ఏకో నైక స్తవః కః కిం యత్త త్పద మనుత్తమమ్ ।
లోకబంధు ర్లోకనాథో మాధవో భక్తవత్సలః ॥ 78

సువర్ణవర్ణో హేమాంగో వరాంగ శ్చందనాంగదీ ।
వీరహా విషమ శ్శూన్యో ఘృతాశీ రచల శ్చలః ॥ 79

అమానీ మానదో మాన్యో లోకస్వామీ త్రిలోకధృక్ ।
సుమేధా మేధజో ధన్య స్సత్యమేధా ధరాధరః ॥ 80

తేజోవృషో ద్యుతిధర స్సర్వశస్త్రభృతాం వరః ।
ప్రగ్రహో నిగ్రహో వ్యగ్రో నైకశృంగో గ దాగ్రజ ॥ 81

చతుర్మూర్తి శ్చతుర్బాహు శ్చతుర్వ్యూహ శ్చతుర్గతిః ।
చతురాత్మా చతుర్భావ శ్చతుర్వేదవి దేకపాత్ ॥ 8

సమావర్తో నివృత్తాత్మా దుర్జయో దురతిక్రమః ।
దుర్లభో దుర్గమో దుర్గో దురావాసో దురారిహా ॥ 8:

శుభాంగో లోకసారంగ స్సుతంతు స్తంతువర్ధనః ।
ఇంద్రకర్మా మహాకర్మా కృతకర్మా కృతాగమః ॥ 84

ఉద్భవ స్సున్దర స్సుందో రత్ననాభ స్సులోచనః ।
అర్కో వాజసన శ్శృంగీ జయంత స్సర్వవి జ్జయీ ॥ 85

సువర్ణబిందు రక్షోభ్య స్సర్వవా గీశ్వ రేశ్వరః ।
మహాహ్రదో మహాగర్తో మహాభూతో మహానిధిః ॥ 86

కుముదః కుందరః కుందః పర్జన్యః పావనోఽనిలః ।
అమృతాంశోఽమృతవపు స్సర్వజ్ఞ స్సర్వతోముఖః ॥ 87

సులభ స్సువ్రత స్సిద్ధ శ్శత్రుజి చ్ఛత్రుతాపనః ।
న్యగ్రోధో దుంబరో శ్వత్థ శ్చాణూ రాంధ్రనిషూదనః ॥ 88

సహస్రార్చి స్సప్తజిహ్వ స్సప్తైధా స్సప్తవాహనః ।
అమూర్తి రనఘో చింత్యో భయకృ ద్భయనాశనః ॥ 89

అణు ర్బృహ త్కృశః స్థూలో గుణభృ న్నిర్గుణో మహాన్ ।
అధృతః స్వధృత స్స్వాస్యః ప్రాగ్వంశో వంశవర్ధనః ॥ 90

భారభృ త్కథితో యోగీ యోగీశః సర్వకామదః ।
ఆశ్రమః శ్రమణః క్షామ స్సువర్ణో వాయువాహనః ॥ 91

ధనుర్ధరో ధనుర్వేదో దండో దమయితా దమః ।
అపరాజిత స్సర్వసహో నియంతా నియమో యమః ॥ 92

సత్త్వవాన్ సాత్త్విక స్సత్య స్సత్యధర్మపరాయణః ।
అభిప్రాయః ప్రియార్హో ఽర్హః ప్రియకృ త్ప్రీతివర్ధనః ॥ 93

విహాయసగతి ర్జ్యోతి స్సురుచి ర్హుతభు గ్విభుః ।
రవి ర్విలోచన స్సూర్య స్సవితా రవిలోచనః ॥ 94

అనంతో హుతభు గ్భోక్తా సుఖదో నైకజోఽ గ్రజః ।
అనిర్విణ్ణ స్సదామర్షీ లోకాధిష్ఠాన మద్భుతః ॥ 95

సనా త్సనాతనతమః కపిలః కపి రవ్యయః ।
స్వస్తిద స్స్వస్తికృ త్స్వస్తి స్వస్తిభు క్స్వస్తిదక్షిణః ॥ 96

అరౌద్రః కుండలీ చక్రీ విక్ర మ్యూర్జితశాసనః ।
శబ్దాతిగ శ్శబ్దసహ శ్శిశిర శ్శర్వరీకరః ॥ 97

అక్రూరః పేశలో దక్షో దక్షిణః క్షమిణాంవరః ।
విద్వత్తమో వీతభయః పుణ్యశ్రవణకీర్తనః ॥ 98

ఉత్తారణో దుష్కృతిహా పుణ్యో దుస్స్వప్ననాశనః ।
వీరహా రక్షణ స్సంతో జీవనం పర్యవస్థితః ॥ 99

అనంతరూపోఽ నంత శ్రీ ర్జితమన్యు ర్భయాపహః ।
చతురశ్రో గభీరాత్మా విదిశో వ్యాదిశో దిశః ॥ 100

అనాది ర్భూర్భువో లక్ష్మీ స్సువీరో రుచిరంగదః ।
జననో జనజన్మాది ర్భీమో భీమపరాక్రమః ॥ 101

ఆధారనిలయో ధాతా పుష్పహాసః ప్రజాగరః ।
ఊర్ధ్వగ స్సత్పథాచారః ప్రాణదః ప్రణవః పణః ॥ 102

ప్రమాణం ప్రాణనిలయః ప్రాణభృ త్ప్రాణజీవనః ।
తత్త్వం తత్త్వవి దేకాత్మా జన్మమృత్యుజరాతిగః ॥ 103

భూర్భువ స్స్వస్తరు స్తార స్సవితా ప్రపితామహః ।
యజ్ఞో యజ్ఞపతి ర్యజ్వా య జ్ఞాంగో యజ్ఞవాహనః ॥ 104

యజ్ఞ భృ ద్యజ్ఞకృ ద్యజ్ఞీ యజ్ఞభు గ్యజ్ఞసాధనః ।
య జ్ఞాంతకృ ద్యజ్ఞగుహ్య మన్న మన్నాద ఏవచ ॥ 105

ఆత్మయోని స్స్వయంజాతో వైఖాన స్సామగాయనః ।
దేవకీనందన స్స్రష్టా క్షితీశః పాపనాశనః ॥ 106

శఙ్ఖభృ న్నందకీ చక్రీ శారఙ్గధన్వా గదాధరః ।
రథాంగపాణి రక్షోభ్య స్సర్వప్రహర ణాయుధః ॥ 107

శ్రీ సర్వప్రహర ణాయు ధోన్నమ ఇతి ।
వనమాలీ గదీ శార్ఙ్గీ శంఖీ చక్రీ చ నందకీ ।
శ్రీమాన్నారాయణో విష్ణు ర్వాసుదేవోఽ భిరక్షతు ॥ 108

శ్రీ వాసుదేవోఽ భి రక్ష త్వోన్నమ ఇతి.

ఉత్తర పీఠికా

ఇ తీదం కీర్తనీయస్య కేశవస్య మహాత్మనః ।
నామ్నాం సహస్రం దివ్యానా మశేషేణ ప్రకీర్తితమ్ ॥ 1

య ఇదం శృణుయా న్నిత్యం య శ్చాపి పరికీర్తయేత్ ।
నా శుభం ప్రాప్నుయా త్కించి త్సోఽ ము త్రేహ చ మానవః ॥ 2

వేదాంతగో బ్రాహ్మణ స్స్యాత్ క్షత్రియో విజయీ భవేత్ ।
వైశ్యో ధనసమృద్ధ స్స్యా చ్ఛూద్ర స్సుఖ మవాప్నుయాత్ ॥ 3

ధర్మార్థీ ప్రాప్నుయా ద్ధర్మ మర్థార్థీ చార్థ మాప్నుయాత్ ।
కామా నవాప్నుయా త్కామీ ప్రజార్థీ చాప్నుయా త్ప్రజాః ॥ 4

భక్తిమాన్ య స్స దోత్థాయ శుచి స్తద్గతమానసః ।
సహస్రం వాసుదేవస్య నామ్నా మేత త్ప్రకీర్తయేత్ ॥ 5

యశః ప్రాప్నోతి విపులం యాతి ప్రాధాన్య మేవచ ।
అచలాం శ్రియ మాప్నోతి శ్రేయః ప్రాప్నో త్యనుత్తమమ్ ॥ 6

న భయం క్వచి దాప్నోతి వీర్యం తేజ శ్చ విందతి ।
భవ త్యరోగో ద్యుతిమా న్బలరూపగుణాన్వితః ॥ 7

రోగార్తో ముచ్యతే రోగా ద్బద్ధో ముచ్యేత బంధనాత్ ।
భయాన్ముచ్యేత భీతస్తు ముచ్యే తాపన్న ఆపదః ॥ 8

దుర్గా ణ్యతితర త్యాశు పురుషః పురుషోత్తమమ్ ।
స్తువ న్నామ సహస్రేణ నిత్యం భక్తిసమన్వితః ॥ 9

వాసుదేవాశ్రయో మర్త్యో వాసుదేవ పరాయణః ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా యాతి బ్రహ్మ సనాతనమ్ ॥ 10

న వాసుదేవభక్తానా మశుభం విద్యతే క్వచిత్ ।
జన్మమృత్యుజరావ్యాధి భయం నా ప్యుపజాయతే ॥ 11

ఇమం స్తవ మధీయానః శ్రద్ధాభక్తి సమన్వితః ।
యుజ్యే తాత్మా సుఖక్షాంతి శ్రీ ధృతి స్మృతి కీర్తిభిః ॥ 12

న క్రోధో న చ మాత్సర్యం న లోభో నాశుభా మతిః ।
భవంతి కృతపుణ్యానాం భక్తానాం పురుషోత్తమ ॥ 13

ద్యౌ స్సచంద్రార్క నక్షత్రా ఖం దిశో భూ ర్మహోదధిః ।
వాసుదేవస్య వీర్యేణ విధృతాని మహాత్మనః ॥ 14

ససురాసురగంధర్వ సయక్షోరగరాక్షసం ।
జగద్వశే వర్తతేదం కృష్ణస్య సచరాచరమ్ ॥ 15

ఇంద్రియాణి మనోబుద్ధి స్సత్త్వం తేజోబలం ధృతిః ।
వాసుదేవాత్మకా న్యాహుః క్షేత్రం క్షేత్రజ్ఞ ఏవ చ ॥ 16

సర్వాగమానా మాచారః ప్రథమం పరికల్పితః ।
చారప్రభవో ధర్మో ధర్మస్య ప్రభు రచ్యుతః ॥ 17

ఋషయః పితరో దేవా మహాభూతాని ధాతవః ।
జఙ్గమా జఙ్గమం చేదం జగ న్నారాయ ణోద్భవమ్ ॥ 18

యోగో జ్ఞానం తథా సాంఖ్యం విద్యా శ్శిల్పాది కర్మ చ ।
వేదా శ్శాస్త్రాణి విజ్ఞాన మేత త్సర్వం జనార్దనాత్ ॥ 19

ఏకో విష్ణు ర్మహద్భూతం పృథగ్భూతా న్యనేకశః ।
త్రీన్లోకా న్వ్యాప్య భూతాత్మా భుఙ్క్తే విశ్వభు గవ్యయః ॥ 20

ఇమం స్తవం భగవతో విష్ణో ర్వ్యాసేన కీర్తితమ్ ।
పఠే ద్య ఇచ్ఛే త్పురుషః శ్రేయః ప్రాప్తుం సుఖాని చ ॥ 2

విశ్వేశ్వర మజం దేవం జగతః ప్రభు మవ్యయమ్ ।
భజంతి యే పుష్కరాక్షం న తే యాంతి పరాభవమ్ ॥ 22

న తే యాంతి పరాభవ మోన్నమ ఇతి.

అర్జున ఉవాచ

పద్మపత్ర విశాలాక్ష! పద్మనాభ! సురోత్తమ!
భక్తానా మనురక్తానాం త్రాతా భవ జనార్దన! 23

శ్రీ భగవానువాచ

యో మాం నామ సహస్రేణ స్తోతు మిచ్ఛతి పాండవ!
సోఽహ మేకేన శ్లోకేన స్తుత ఏవ న సంశయః ॥ 24

స్తుత ఏవ న సంశయ ఓన్నమ ఇతి.

వ్యాస ఉవాచ

వాసనా ద్వాసుదేవస్య వాసితం తే జగత్త్రయమ్ ।
సర్వభూతనివాసోऽసి వాసుదేవ నమోऽస్తుతే ॥ 25
శ్రీ వాసుదేవ నమోऽస్తు త ఓన్నమ ఇతి.

పార్వత్యువాచ

కేనోపాయేన లఘునా విష్ణోర్నామ సహస్రకమ్ ।
పఠ్యతే పండితై ర్నిత్యం? శ్రోతు మిచ్ఛా మ్యహం ప్రభో! ॥ 26

ఈశ్వర ఉవాచ

శ్రీరామరామ రామేతి రమే రామే మనోరమే ।
సహస్రనామ తత్తుల్యం రామనామ వరాననే! ॥ 27
శ్రీరామనామ వరానన ఓన్నమ ఇతి.

బ్రహ్మోవాచ

నమో స్త్వనంతాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షి శిరోరుబాహవే।
సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటీ యుగధారిణే నమః ॥ 28
సహస్రకోటీ యుగధారిణ ఓన్నమ ఇతి.

సంజయ ఉవాచ

యత్ర యోగీశ్వరః కృష్ణో యత్రపార్థో దనుర్ధరః ।
తత్ర శ్రీ ర్విజయో భూతి ర్ధువా నీతి ర్మతి ర్మమ ॥ 29

శ్రీ భగవానువాచ

అనన్యా శ్చింతయంతో మాం యే జనాః పర్యుపాసతే ।
తేషాం నిత్యాభియుక్తానాం యోగక్షేమం వహా మ్యహమ్ ॥ 30

పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతామ్ ।
ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే ॥ 31

ఆర్తా విషణ్ణా శ్శిథిలా శ్చ భీతా ఘోరేషు చ వ్యాధిషు వర్తమానాః ।
సంకీర్త్య నారాయణశబ్దమాత్రం విముక్త దుఃఖా స్సుఖినో భవంతి ॥ 32

ఇతి శ్రీ మన్మహాభారతే శతసాహస్రికాయాం సంహితాయాం వైయాసిక్యా మానుశాసనికే పర్వణి, మోక్షధర్మే, భీష్మ యుధిష్ఠిర సంవాదే, శ్రీ విష్ణో ర్దివ్య సహస్రనామస్తోత్రం నా మైకోన పఞ్చాశదధిక శతతమోఽ ధ్యాయః.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం సమాప్తమ్.

ఇది లక్ష శ్లోకాలున్న వ్యాసభారతం లోని అనుశాసనిక పర్వంలో మోక్ష ధర్మ విభాగంలో భీష్మధర్మరాజుల సంభాషణమనే పేరుగల ఘట్టం- విష్ణుసహస్ర నామస్తోత్రం నిండిన 149వ సర్గం.

MN

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామావళిః

ఓం విశ్వస్మై నమః - విష్ణవే - వషట్కారాయ - భూతభవ్యభవత్ ప్రభవే - భూతకృతే - భూతభృతే - భావాయ - భూతాత్మనే - భూతభావనాయ - పూతాత్మనే - 10 - పరమాత్మనే - ముక్తానాం పరమాగతయే - అవ్యయాయ - పురుషాయ - సాక్షిణే - క్షేత్రజ్ఞాయ - అక్షరాయ - యోగాయ - యోగవిదాంనేత్రే - ప్రధాన పురుషేశ్వరాయ - 20 - నారసింహవపుషే నమః - శ్రీమతే - కేశవాయ - పురుషోత్తమాయ - సర్వస్మై - శర్వాయ - శివాయ - స్థాణవే - భూతాదయే - నిధయేZవ్యయాయ - 30 - సంభవాయ - భావనాయ - భర్త్రే - ప్రభవాయ - ప్రభవే - ఈశ్వరాయ - స్వయంభువే - శంభవే - ఆదిత్యాయ - పుష్కరాక్షాయ - 40 మహాస్వనాయ - అనాదినిధనాయ - ధాత్రే - విధాత్రే - ధాతురుత్తమాయ - అప్రమేయాయ - హృషీకేశాయ - పద్మనాభాయ - అమరప్రభవే - విశ్వకర్మణే - 50 - మనవే - త్వష్ట్రే - స్థవిష్ఠాయ - స్థవిరాయ - ధ్రువాయ - అగ్రాహ్యాయ - శాశ్వతాయ - కృష్ణాయ - లోహితాక్షాయ - ప్రతర్దనాయ - ప్రభూతాయ - 60 - త్రికకుబ్ధామ్నే - పవిత్రాయ - మంగలాయ పరస్మై - ఈశానాయ - ప్రాణదాయ - ప్రాణాయ - జ్యేష్ఠాయ - శ్రేష్ఠాయ - ప్రజాపతయే - హిరణ్యగర్భాయ - 70- భూగర్భాయ - మాధవాయ - మధుసూదనాయ -

ఈశ్వరాయ - విక్రమిణే - ధన్వినే - మేధావినే - విక్రమాయ - క్రమాయ - అనుత్తమాయ - 80 - దురాధర్షాయ - కృతజ్ఞాయ - కృతయే - ఆత్మవతే - సురేశాయ - శరణాయ - శర్మణే - విశ్వరేతసే - ప్రజాభవాయ - అహ్నే - 90 - సంవత్సరాయ - వ్యాళాయ - ప్రత్యయాయ - సర్వదర్శనాయ - అజాయ - సర్వేశ్వరాయ - సిద్ధాయ - సిద్ధయే - సర్వాదయే - అచ్యుతాయ - 100 - వృషాకపయే - అమేయాత్మనే - సర్వయోగ వినిస్సృతాయ - వసవే - వసుమనసే - సత్యాయ - సమాత్మనే - అసమ్మితాయ - సమాయ - అమోఘాయ - 110 - పుండరీకాక్షాయ - వృషకర్మణే - వృషాకృతయే - రుద్రాయ - బహుశిరసే - బభ్రవే - విశ్వయోనయే - శుచిశ్రవసే - అమృతాయ - శాశ్వతస్థాణవే - 120 - వరారోహాయ - మహాతపసే - సర్వగాయ - సర్వవిద్భానవే - విష్వక్సేనాయ - జనార్దనాయ - వేదాయ - వేదవిదే - అవ్యంగాయ - వేదాంగాయ - 130 - వేదవిదే - కవయే - లోకాధ్యక్షాయ - సురాధ్యక్షాయ - ధర్మాధ్యక్షాయ - కృతాకృతాయ - చతురాత్మనే - చతుర్వ్యూహాయ - చతుర్దంష్ట్రాయ - చతుర్భుజాయ - 140 - భ్రాజిష్ణవే - భోజనాయ - భోక్త్రే - సహిష్ణవే - జగదాదిజాయ - అనఘాయ - విజయాయ - జేత్రే - విశ్వయోనయే - పునర్వసవే - 150 - ఉపేంద్రాయ - వామనాయ - ప్రాంశవే - అమోఘాయ - శుచయే ఉర్జితాయ - అతీంద్రాయ - సంగ్రహాయ - సర్గాయ - ధృతాత్మనే -

- నియమాయ - యమాయ - వేద్యాయ - వైద్యాయ - సదాయోగినే - వీరఘ్నే - మాధవాయ - మధవే - అతీంద్రియాయ - మహామాయాయ - 170 - మహోత్సాహాయ - మహాబలాయ - మహాబుద్ధయే - మహావీర్యాయ - మహాశక్తయే - మహాద్యుతయే - అనిర్దేశ్యవపుషే - శ్రీమతే - అమేయాత్మనే - మహాద్రిధృషే - 180 - మహేష్వాసాయ - మహీభర్త్రే - శ్రీనివాసాయ - సతాంగతయే - అనిరుద్ధాయ - సురానందాయ - గోవిందాయ - గోవిందాపతయే - మరీచయే - దమనాయ - 190 - హంసాయ - సుపర్ణాయ - భుజగోత్తమాయ - హిరణ్యనాభాయ - సుతపసే - పద్మనాభాయ - ప్రజాపతయే - అమృత్యవే - సర్వదృశే - సింహాయ - 200 - సంధాత్రే - సంధిమతే - స్థిరాయ - అజాయ - దుర్మర్షణాయ - శాస్త్రే - విశ్రుతాత్మనే - సురారిఘ్నే - గురవే - గురుతమాయ - 210 - ధామ్నే - సత్యాయ - సత్యపరాక్రమాయ - నిమిషాయ - అనిమిషాయ - స్రగ్వీణే - వాచస్పతయే [illegible]దారధియే - అగ్రణ్యే - గ్రామణ్యే - శ్రీమతే - 220 - న్యాయాయ - నేత్రే - [illegible] - [illegible]ర్ష్ణే - విశ్వాత్మనే - సహస్రాక్షాయ - సహస్రపదే - [illegible] - [illegible] - సంవృతాయ - 230 - సంప్రమర్దనాయ - [illegible] - వహ్నయే - అనిలాయ - ధరణీధరాయ - సుప్రసాదాయ - [illegible] - [illegible] - విశ్వభుజే - విభవే - 240 - సత్కర్త్రే - సత్కృతాయ - [illegible] - [illegible]హ్నవే - నారాయణాయ - నరాయ -

అసంఖ్యేయాయ - అప్రమేయాత్మనే - విశిష్టాయ - శిష్టకృతే 250 - శుచయే - సిద్ధార్థాయ - సిద్ధసంకల్పాయ - సిద్ధిదాయ - సిద్ధిసాధనాయ - వృషాహిణే - వృషభాయ - విష్ణవే - వృషపర్వణే - వృషోదరాయ - 260 - వర్ధనాయ - వర్ధమానాయ - వివిక్తాయ - శ్రుతిసాగరాయ - సుభుజాయ - దుర్ధరాయ - వాగ్మినే - మహేంద్రాయ - వసుదాయ - వసువే - 270 - నైకరూపాయ - బృహద్రూపాయ - శిపివిష్టాయ - ప్రకాశనాయ - ఓజస్తేజోద్యుతిధరాయ - ప్రకాశాత్మనే - ప్రతాపనాయ - ఋద్ధాయ - స్పష్టాక్షరాయ - మంత్రాయ - 280 - చంద్రాంశవే - భాస్కరద్యుతయే - అమృతాంశూద్భవాయ - భానవే - శశబిందవే - సురేశ్వరాయ - ఔషధాయ - జగతఃసేతవే - సత్యధర్మపరాక్రమాయ - భూతభవ్యభవన్నాథాయ - పవనాయ - పావనాయ - అనలాయ - కామఘ్నే - కామకృతే - కాంతాయ - కామాయ - కామప్రదాయ - ప్రభవే - యుగాదికృతే - 300 - యుగావర్తాయ - నైకమాయాయ - మహాశనాయ - అదృశ్యాయ - వ్యక్తరూపాయ - సహస్రజితే - అనంతజితే - ఇష్టాయ (అ) విశిష్టాయ - 310 - శిష్టేష్టాయ - శిఖండినే - నహుషాయ - వృషాయ - క్రోదఘ్నే - క్రోధకృత్కర్త్రే - విశ్వబాహవే - మహీధరాయ - అచ్యుతాయ - ప్రథితాయ - ప్రాణాయ - 320 - ప్రాణదాయ - వాసవానుజాయ - అపాంనిధయే - అధిష్ఠానాయ - అప్రమత్తాయ - ప్రతిష్ఠితాయ - స్కంధాయ - స్కంధధరాయ - ధుర్యాయ

- వరదాయ - 330 - వాయువాహనాయ - వాసుదేవాయ - బృహద్భానవే
- ఆదిదేవాయ - పురందరాయ - అశోకాయ - తారణాయ - తారాయ -
శూరాయ - శౌరయే - 340 - జనేశ్వరాయ - అనుకూలాయ - శతావర్తాయ
- పద్మినే - పద్మనిభేక్షణాయ - పద్మనాభాయ - అరవిందాక్షాయ -
పద్మగర్భాయ - శరీరభృతే - మహర్షయే - 350 - ఋుద్ధాయ - వృద్ధాత్మనే
- మహాక్షాయ - గరుడధ్వజాయ - అతులాయ - శరభాయ - భీమాయ -
సమయజ్ఞాయ - హవిర్హరయే - సర్వలక్షణలక్షణ్యాయ - 360 - లక్ష్మీవతే
- సమితింజయాయ - విక్షరాయ - రోహితాయ - మార్గాయ - హేతవే -
దామోదరాయ - సహాయ - మహీధరాయ - మహాభాగాయ - 370 -
వేగవతే - అమితాశనాయ - ఉద్భవాయ - క్షోభణాయ - దేవాయ -
శ్రీగర్భాయ - పరమేశ్వరాయ - కరణాయ - కారణాయ - కర్త్రే - 380 -
వికర్త్రే - గహనాయ - గుహాయ - వ్యవసాయాయ - వ్యవస్థానాయ -
సంస్థానాయ - స్థానదాయ - ధ్రువాయ - పరర్ధయే - పరమస్పష్టాయ -
390 - తుష్టాయ - పుష్టాయ - శుభేక్షణాయ - రామాయ - విరామాయ -
విరతాయ - మార్గాయ - నేయాయ - నయాయ - అనయాయ - 400 -
వీరాయ - శక్తిమతాంశ్రేష్ఠాయ - ధర్మాయ - ధర్మవిదుత్తమాయ -
వైకుంఠాయ - పురుషాయ - ప్రాణాయ - ప్రాణదాయ - ప్రణవాయ -
పృథవే - 410 - హిరణ్యగర్భాయ - శత్రుఘ్నాయ - వ్యాప్తాయ - వాయవే

- అధోక్షజాయ - ఋతవే - సుదర్శనాయ - కాలాయ - పరమేష్ఠినే - పరిగ్రహాయ - 420 - ఉగ్రాయ - సంవత్సరాయ - దక్షాయ - విశ్రామాయ - విశ్వదక్షిణాయ - విస్తారాయ - స్థావరాయస్థాణవే - ప్రమాణాయ - బీజాయ - అవ్యయాయ - అర్థాయ - 430 - అనర్థాయ - మహాకోశాయ - మహాభోగాయ - మహాధనాయ - అనిర్విణ్ణాయ - స్థవిష్ఠాయ - అభువే - ధర్మయూపాయ - మహామఖాయ - నక్షత్రనేమయే - 440 - నక్షత్రిణే - క్షమాయ - క్షామాయ - సమీహనాయ - యజ్ఞాయ - ఇజ్యాయ - మహేజ్యాయ - క్రతవే - సత్రాయ - సతాంగతయే - 450 - సర్వదర్శినే - విముక్తాత్మనే - సర్వజ్ఞాయ - జ్ఞానాయోత్తమాయ - సువ్రతాయ - సుముఖాయ - సూక్ష్మాయ - సుఘోషాయ - సుఖదాయ - సుహృదే - 460 - మనోహరాయ - జిత క్రోధాయ - వీరబాహవే - విదారణాయ - స్వాపనాయ - స్వవశాయ - వ్యాపినే - నైకాత్మనే - నైకకర్మకృతే - వత్సరాయ - 470 - వత్సరాయ - వత్సలాయ - వత్సినే - రత్నగర్భాయ - ధనేశ్వరాయ - ధర్మగుప్తే - ధర్మకృతే - ధర్మిణే - సతే - అసతే - క్షరాయ - 4[illegible] అక్షరాయ - అవిజ్ఞాత్రే - సహస్రాంశవే - విధాత్రే - కృతలక్షణ[illegible] గభస్తినేమయే - సత్త్వస్థాయ - సింహాయ - భూతమహేశ్వ[illegible] ఆదిదేవాయ - 490 - మహాదేవాయ - దేవేశాయ - దేవభృద్గురవే - ఉ[illegible] - గోపతయే - గోప్త్రే - జ్ఞానగమ్యాయ - పురాతనాయ - శరీరభూతభృ[illegible]

భోక్త్రే - 500 - కపీంద్రాయ - భూరిదక్షిణాయ - సోమపాయ - అమృతపాయ - సోమాయ - పురుజితే - పురుసత్తమాయ - వినయాయ - జయాయ - సత్యసంధాయ - 510 - దాశార్హాయ - సాత్త్వతాం పతయే - జీవాయ - వినయితాసాక్షిణే - ముకుందాయ - అమితవిక్రమాయ - అంభోనిధయే - అనంతాత్మనే - మహోధధిశయాయ - అంతకాయ - 520 - అజాయ - మహార్హాయ - స్వాభావ్యాయ - జితామిత్రాయ - ప్రమోదనాయ - ఆనందాయ - నందనాయ - నందాయ - సత్యధర్మిణే - త్రివిక్రమాయ - 530 - మహర్షయే - కపిలాచార్యాయ - కృతజ్ఞాయ - మేదినీపతయే - త్రిపదాయ - త్రిదశాధ్యక్షాయ - మహాశృంగాయ - కృతాంతకృతే - మహావరాహాయ - గోవిందాయ - సుషేణాయ - 540 - కనకాంగదినే - గుహ్యాయ - గభీరాయ - గహనాయ - గుప్తాయ - చక్రగదాధరాయ - వేధసే - స్వాంగాయ - అజితాయ - కృష్ణాయ - దృఢాయ - సంకర్షణాయ - అచ్యుతాయ - వరుణాయ - వారుణాయ - వృక్షాయ - పుష్కరాక్షాయ - మహామనసే - భగవతే - భగఘ్నే - ఆనందినే - వనమాలినే - హలాయుధాయ - ఆదిత్యాయ - జ్యోతిరాదిత్యాయ - సహిష్ణవే - గతిసత్తమాయ నమః - సుధన్వనే - ఖండపరశవే - దారుణాయ - ద్రవిణప్రదాయ - 570 - దివఃస్పృశే - సర్వదృశేవ్యాసాయ - వాచస్పతయే- అయోనిజాయ - త్రిసామ్నే - సామగాయ - సామ్నే - నిర్వాణాయ -

భేషజాయ - భిషజే - సన్న్యాసకృతే - 580 - శమాయ - శాంతాయ - నిష్ఠాయ - శాంత్యై - పరాయణాయ - శుభాంగాయ - శాంతిదాయ - స్రష్ట్రే - కుముదాయ - కువలేశయాయ - 590 - గోహితాయ - గోపతయే - గోప్త్రే - వృషభాక్షాయ - వృషప్రియాయ -అనివర్తినే - నివృత్తాత్మనే - సంక్షేప్త్రే - క్షేమకృతే - శివాయ - 600 - శ్రీవత్స వక్షసే - శ్రీ వాసాయ - శ్రీపతయే - శ్రీమతాం వరాయ - శ్రీదాయ - శ్రీశాయ - శ్రీనివాసాయ - శ్రీనిధయే - శ్రీవిభావనాయ - శ్రీధరాయ - 610 - శ్రీకరాయ - శ్రేయసే - శ్రీమతే - లోకత్రయాశ్రయాయ - స్వక్షాయ - స్వంగాయ - శతానందాయ - నందయే - జ్యోతిర్గణేశ్వరాయ - విజితాత్మనే - 620 - (అ) విధేయాత్మనే - సత్కీర్తయే - ఛిన్న సంశయాయ - ఉదీర్ణాయ - సర్వతశ్చక్షుషే - అనీశాయ - శాశ్వతస్థిరాయ - భూశయాయ - భూషణాయ - భూతయే - 630 - విశోకాయ - శోకనాశనాయ - అర్చిష్మతే - అర్చితాయ - కుంభాయ - విశుద్ధాత్మనే - విశోధనాయ - అనిరుద్ధాయ - అప్రతిరథాయ - ప్రద్యుమ్నాయ - 640 - అమితవిక్రమాయ - కాలనేమినిఘ్నే - వీరాయ - శౌరయే - శూరజనేశ్వరాయ - త్రిలోకాత్మనే - త్రిలోకేశాయ - కేశవాయ - కేశిఘ్నే - హరయే - 650 - కామదేవాయ - కామపాలాయ - కామినే - కాంతాయ - కృతాగమాయ - అనిర్దేశ్యవపుషే - విష్ణవే - వీరాయ - అనంతాయ - ధనంజయాయ - 660 - బ్రహ్మణ్యాయ - బ్రహ్మకృతే - బ్రహ్మణే -

బ్రహ్మణే - బ్రహ్మవివర్ధనాయ - బ్రహ్మవిదే - బ్రాహ్మణాయ - బ్రహ్మిణే - బ్రహ్మజ్ఞాయ - బ్రాహ్మణప్రియాయ - 670 - మహాక్రమాయ - మహాకర్మణే - మహాతేజసే - మహోరగాయ - మహాక్రతవే - మహాయజ్వనే - మహాయజ్ఞాయ - మహాహవిషే - స్తవ్యాయ - స్తవప్రియాయ - 680 - స్తోత్రాయ - స్తుతయే - స్తోత్రే - రణప్రియాయ - పూర్ణాయ - పూరయిత్రే - పుణ్యాయ - పుణ్యకీర్తయే - అనామయాయ - మనోజవాయ - 690 - తీర్థకరాయ నమః - వసురేతసే - వసుప్రదాయ - వసుప్రదాయ - వాసుదేవాయ - వసవే - వసుమనసే - హవిషే - సద్గతయే - సత్కృతయే - 700 - సత్తాయై - సద్భూతయే - సత్పరాయణాయ - శూరసేనాయ - యదుశ్రేష్ఠాయ - సన్నివాసాయ - సుయామునాయ - భూతావాసాయ - వాసుదేవాయ - సర్వాసునిలయాయ - 710 - అనలాయ - దర్పఘ్నే - దర్పదాయ - దృప్తాయ - దుర్ధరాయ - అరాజితాయ - విశ్వమూర్తయే - మహామూర్తయే - దీప్తమూర్తయే - అమూర్తిమతే - 720 - అనేకమూర్తయే - అవ్యక్తాయ - శతమూర్తయే - శతాననాయ - ఏకస్మై - నైకస్మై - స్తవాయ - కాయ - కస్మై - యస్మై - 730 - తస్మై - పదాయానుత్తమాయ - లోకబంధవే - లోకనాథాయ - మాధవాయ - భక్తవత్సలాయ - సువర్ణవర్ణాయ - హేమాంగాయ - వరాంగాయ - చందనాంగదినే - 740 - వీరఘ్నే - విషమాయ - శూన్యాయ - ఘృతాశీషే - అచలాయ - చలాయ - అమానినే - మానదాయ - మాన్యాయ - లోకస్వామినే - 750 - త్రిలోకధృషే -

సుమేధసే - మేధజాయ - ధన్యాయ - సత్యమేధసే - దరాధరాయ - తేజోవృషాయ - ద్యుతిధరాయ - సర్వశస్త్రభృతాం వరాయ - ప్రగ్రహాయ - 760 - నిగ్రహాయ - వ్యగ్రాయ - నైకశృంగాయ - గదాగ్రజాయ - చతుర్మూర్తయే - చతుర్బాహవే - చతుర్వ్యూహాయ - చతుర్గతయే - చతురాత్మనే - చతుర్భావాయ - 770 - చతుర్వేదవిదే - ఏకపాదే - సమావర్తాయ - (అ) నివృత్తాత్మనే - దుర్జయాయ - దురతిక్రమాయ - దుర్లభాయ - దుర్గమాయ - దుర్గాయ - దురావాసాయ - 780 - దురారిఘ్నే - శుభాంగాయ - లోకసారంగాయ - సుతంతవే - తంతువర్ధనాయ - ఇంద్రకర్మణే - మహాకర్మణే - కృతకర్మణే - కృతాగమాయ - ఉద్భవాయ - 790 - సుందరాయ - సుందాయ - రత్ననాభాయ - సులోచనాయ - అర్కాయ - వాజసనాయ - శృంగిణే - జయంతాయ - సర్వవిజ్జయినే - సువర్ణబిందవే - 800 - అక్షోభ్యాయ - సర్వవాగీశ్వరేశ్వరాయ - మహాహ్రదాయ - మహాగర్తాయ - మహాభూతాయ - మహానిధయే - కుముదాయ - కుందరాయ - కుందాయ - పర్జన్యాయ - 810 - పావనాయ - అనిలాయ - అమృతాశయ - అమృతవపుషే - సర్వజ్ఞాయ - సర్వతోముఖాయ - సులభాయ - సువ్రతాయ - సిద్ధాయ - శత్రుజితే - 820 - శత్రుతాపనాయ - న్యగ్రోధాయ - ఉదుంబరాయ - అశ్వత్థాయ - చాణూరాంధ్ర నిషూదనాయ - సహస్రార్చిషే - సప్తజిహ్వాయ - సప్తైధసే - సప్తవాహనాయ - అమూర్తయే - 830 - అనఘాయ - అచింత్యాయ - భయకృతే - భయనాశనాయ

అణవే - బృహతే - కృశాయ - స్థూలాయ - గుణభృతే - నిర్గుణాయ - 840 - మహతే - అధృతాయ - స్వధృతాయ - స్వాస్త్యాయ - ప్రాగ్వంశాయ - వంశవర్ధనాయ - భారభృతే - కథితాయ - యోగినే - యోగీశాయ - 850 - సర్వకామదాయ - ఆశ్రమాయ - శ్రమణాయ - క్షామాయ - సువర్ణాయ - వాయువాహనాయ - ధనుర్ధరాయ - ధనుర్వేదాయ - దండాయ - దమయిత్రే - 860 - దమాయ - అపరాజితాయ - సర్వసహాయ - నియంత్రే - అనియమాయ - అయమాయ - సత్త్వవతే - సాత్త్వికాయ - సత్యాయ - సత్యధర్మపరాయణాయ 870 - అభిప్రాయాయ - ప్రియర్హాయ - అర్హాయ - ప్రియకృతే - ప్రీతివర్ధనాయ - విహాయసగతయే - జ్యోతిషే - సురుచయే - హుతభుజే - విభవే - రవయే - విరోచనాయ - సూర్యాయ - సవిత్రే - రవిలోచనాయ - అనంతాయ - హుతభుజే - భోక్త్రే - సుఖదాయ - నైకజాయ - 890 - అగ్రజాయ - అనిర్విణ్ణాయ - సదామర్షిణే - లోకాధిష్ఠానాయ - అద్భుతాయ - సనాతే - సనాతనతమాయ - కపిలాయ - కపయే - అప్యయాయ - 900 - స్వస్తిదాయ - స్వస్తికృతే - స్వస్తయే - స్వస్తిభుజే - స్వస్తిదక్షిణాయ - అరౌద్రాయ - కుండలినే - చక్రిణే - విక్రమిణే - ఊర్జితశాసనాయ - 910 - శబ్దాతిగాయ - శబ్దసహాయ - శిశిరాయ - శర్వరీకరాయ - అక్రూరాయ - పేశలాయ - దక్షాయ - దక్షిణాయ - క్షమిణాంవరాయ - విద్వత్తమాయ - 920 - వీతభయాయ - పుణ్యశ్రవణ కీర్తనాయ - ఉత్తారణాయ - దుష్కృతిఘ్నే - పుణ్యాయ - దుఃస్వప్ననాశనాయ

- వీరఘ్నే - రక్షణాయ - సద్భ్యో - జీవనాయ - 930 - పర్యవస్థితా
అనంతరూపాయ - అనంతశ్రియే - జితమన్యవే - భయాపహా
చతురశ్రాయ - గభీరాత్మనే - విదిశాయ - వ్యాదిశాయ - దిశాయ -
- అనాదయే - భువోభువే - లక్ష్మైసువీరాయ - రుచిరాంగదాయ - జన
- జనజన్మాదయే - భీమాయ - భీమపరాక్రమాయ - ఆధారనిలయ
950 - (అ)ధాత్రే - పుష్పహాసాయ - ప్రజాగరాయ - ఊర్ధ్వగా
సత్పథాచారాయ - ప్రాణదాయ - ప్రణవాయ - పణాయ - ప్రమాణ
ప్రాణనిలయాయ - 960 - ప్రాణభృతే - ప్రాణజీవనాయ - తత్వా
తత్త్వవిదే - ఏకాత్మనే - జన్మమృత్యు జరాతిగాయ - భూర్భువస్స్వ
తారాయ - సవిత్రే - ప్రపితామహాయ - 970 - యజ్ఞాయ - యజ్ఞ
- యజ్వనే - యజ్ఞాంగాయ - యజ్ఞవాహనాయ - యజ్ఞభృతే - య
- యజ్ఞినే - యజ్ఞభుజే - యజ్ఞసాధనాయ - 980 - యజ్ఞాంత
యజ్ఞగుహ్యాయ - అన్నాయ - అన్నాదాయ - ఆత్మయోని
స్వయంజాతాయ - వైఖానాయ - సామగాయనాయ - దేవకీనంద
స్రష్టే - 990 - క్షితీశాయ - పాపనాశనాయ - శంఖభృతే - నం
చక్రిణే - శార్గధన్వనే - గదాధరాయ - రథాంగపాణయే - అక్షోభ

ఓం సర్వప్రహరణాయుధాయ నమః - 1000.

హరిః ఓం తత్ సత్.

ఈ స్తోత్రం చదివాక ఈ అనుమానాలు మీకు కలిగాయా?

1. శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాలని చెప్పినా విన్నా చదివినా అసలు 'కష్టా'లనేః ఉండవని ఈ నామాలని చెప్పిన 'భీష్మ్మ' డన్నాడు. ధర్మరాజ 'ఔ'నన్నాడు. చిత్రమైన విషయమేమంటే ఈ నామాలని చెప్పిన భీష్మునికి సుఖమంటే తెలియదు. విన్న దర్మరాజుకి దుఃఖపడని రోజే లేదు.
2. శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాల్లో కొన్ని నామాలు నాలుగుసార్లూ, కొన్ని మూడుమార్లూ, కొన్ని రెండుమార్లూ పునరావృతమయ్యాయి. అలా పునరుక్తి వచ్చిన నామాలని తొలగిస్తే నామాలు 1000 కావుగదా! వీటిని శ్రీ విష్ణు 'సహస్ర' నామాలనవచ్చా?
3. 'స్తోత్ర'మనే దాన్ని చూచాం. 'మంత్ర'మనే మాటనీ ఎరుగుదుం. అలాగే 'మహామంత్ర'మనే మాటని కూడ విన్నాం. అయితే 'శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర మహామంత్రస్య' అనే మాటలోని 'స్తోత్రమహామంత్ర' మనే మాటకి అర్థం ఏమిటి?
4. ఇంతటి భీష్ముడూ ఈ స్తోత్రాన్ని చదివాక ప్రాణాలని కోల్పోయాడుగదా! దీన్ని చదివితే మేం కూడా.....

వంటి అనుమానాలెన్నో తలెత్తుతాయి కదా! ఆ అనుమానాలన్నిటికీ సరైన సమాధానం కావలసివస్తే ఈ రచయితే ఇలాటి అనుమానాలని ఎన్నిటినో నివృత్తి చేస్తూ స్తోత్రమూ నామాలకీ కూడ అర్థాన్ని వివరించిన 'శ్రీవిష్ణు సహస్రనామము - అంతరార్థరూపము' అనే పుస్తకానికి రాయండి. రిజిస్టర్డు బుక్‌పోస్టుతో మీ యింటికి చేరాలంటే రు. 50/- M.O. / D.D. పంపండి.

- రచయిత

డా॥ మైలవరపు శ్రీనివాసరావు ఇతర రచనలు

కథ మఱియు అంతరార్థంతో - శ్రీమద్రామాయణం.

1. బాలకాండము (2వ ముద్రణ)40.00
2. అయోధ్యాకాండము (2వ ముద్రణ) 50.00
3. సుందరకాండము (3వ ము.) (నిత్యపారాయణానికి వీలుగాకూడ) 50.00
4. ఉత్తరకాండము 40.00
5. తుండము నేకదంతమును.. (వినాయకుని సర్వవిశేషాలూ + పూజా మంత్రాలకి అర్థమూ + వినాయక వ్రతకల్పంతో సహా) (5వ ముద్రణ) 10.00
6. శ్రీ లలితా సహస్రపూజా నామ అంతరార్థ వివరణ (3వ ముద్రణ) 50.00
7. శ్రీ విష్ణుసహస్రనామము - అంతరార్థ రూపము (పెద్ద సైజు) 45.00
8. శ్రీమద్భాగవతము అంతరార్థ సౌందర్యము ~~45~~.00
9. మాంగల్య తంతునానేన.. (2వ ము.) (పెళ్లిమంత్రాలకి అర్థం అంతరార్థ వ్యాఖ్యలతో) 40.00
10. అనగనగా... (ప్రాచీన శ్లోకాల వెనుకదాగిన చక్కని నీతికథలు పిల్లలకీ పెద్దలకీ) 20.00
11. అచ్చు తప్పుల్లేని శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాలూ - స్తోత్రమూ 5.00

1. మొత్తం పుస్తకాలు కావలసివస్తే రు. 395+రిజిస్టర్డు బుక్‌పోస్టు 35 కలిపి రు. 430/- అయినా రు. 380/- కే మీ యింటికి చేరుతాయి.
2. వేర్వేరుగా కావలసివస్తే పుస్తకానికి 10% మినహాయింపు. అదే ఏ నాలుగు పుస్తకాలు కావలసి వచ్చినా తపాలా ఖర్చులు కూడ మీవి కావు.

ప్రతులకు :

డా॥ మైలవరపు శ్రీనివాసరావు

5-21-37, 2/6 బ్రాడీపేట, గుంటూరు -2., ☎ 0863 - 354611.